

od leta 1969

# V ŠTEVERJANSKI VESTNIK

Števerjan, April - Junij 2020 | San Floriano del Collio, Aprile - Giugno 2020

Leto LII št.2 | Anno LII nr.2



Pošiljatelj:

**S. K. P. D. "F. B. Sedej"**

Trg Svobode 6

34070 Števerjan (GO) – ITALIJA

vestnik@sedej.org

Spošt.

S.K.P.D. F.B. SEDEJ

Trg Svobode 6

34070 Števerjan - (GO)

Poste Italiane Spa

Spedizione in abbonamento Postale

70% - DCB/Gorizia

Lasten tisk

[www.sedej.org](http://www.sedej.org)

# KAZALO

|                                                                            |       |
|----------------------------------------------------------------------------|-------|
| 1. ZAMEJSKI FESTIVAL NARODNO ZABAVNE GLASBE V ŠTEVERJANU.....              | 3     |
| 50. FESTIVAL NARODNO-ZABAVNE GLASBE "ŠTEVERJAN 2020" LETOS ODPADE .....    | 5     |
| ŠTEVERJAN JE PREPROSTO TREBA DOŽIVETI! .....                               | 6     |
| KAJ MI POMENI FESTIVAL? .....                                              | 8     |
| 35. FESTIVAL »ŠTEVERJAN 2005« .....                                        | 9     |
| FESTIVALSKA NEVŠEČNOST: POSEBNI POŠTNI ŽIG .....                           | 10    |
| KORONAVIRUS – ŽUPANJIN NAGOVOR .....                                       | 11    |
| VTISI KORONAVIRUS .....                                                    | 12    |
| ALI SE ŠE SPOMINJATE PREPUSTNICE?.....                                     | 15    |
| DUHOVNA MISEL - OD DRUŽINSKEGA DO EVHARISTIČNEGA OBEDA .....               | 17    |
| OSNOVNOŠOLCI PIŠEJO .....                                                  | 18    |
| LETOS BREZ LIKOFA 2020 .....                                               | 24    |
| ZAHVALA VSEM PROSTOVOLJCEM .....                                           | 25    |
| ZAPORA CESTE V GROJNI.....                                                 | 26    |
| VELIKA NOČ 2020 V ČASU COVID-19.....                                       | 27    |
| SIMBOL UPANJA ALI DOBRE NADE – KORONAVIRUSNI MLAJ .....                    | 27    |
| KAKO JE ŽIVETI DANES – INTERVJUJI Z MLADIMI ŠTEVERJANCI.....               | 28    |
| IZ BRIŠKEGA ČASNIKA.....                                                   | 30    |
| RI-GO: KO ZNANJE IN TEORIJA POSTANETA PRAKSA.....                          | 31    |
| SOVICA OKA MED BOROVCI .....                                               | 32    |
| BARVANJE PIRHOV IN PRAZNIK 1. MAJA LETOS NA SPLETU .....                   | 32    |
| "PIŠI KUKR GOVORIŠ" .....                                                  | 34    |
| PRIPOVED IZ STARIH, POZABLJENIH PREDALOV - TININE NOGAVICE -drugi del..... | 35    |
| KORONAVIRUS.....                                                           | 36    |
| TAKŠNI SMO PAČ LJUDJE.....                                                 | 37    |
| V UREDNIŠTVU SMO PREJELI .....                                             | 38    |
| DAROV, SMRTI, ČESTITKE .....                                               | 39-40 |
| KUHARSKI RECEPTI .....                                                     | 41    |
| IGRICA.....                                                                | 43    |

Opreмили in uredili člani društva »F. B. Sedej«

Urejanje, lektoriranje in grafično oblikovanje: Stefania Beretta, Petra Ciglič, Costanza Frandolič, Elija Muzič, Klara Terčič, Martina Valentinčič

Damjan Klanjšček [glavni urednik]

Ivan Vogrič [odgovorni urednik]

Platnica: oblikovanje Petra Ciglič, fotografija Rebeka Bernetič

Če Števerjanskega Vestnika še **ne prejimate**, če ste **zamenjali bivališče in naslov**, ali potrebujete katerokoli informacijo, nas lahko kontaktirate s spodaj navedenimi telefonskimi številkami ali naslovi e-mail, tako da boste lahko še vedno redno prejeli naše glasilo.

Damjan Klanjšček  
329 7227151  
damjanklanjscek@gmail.com

Elija Muzic  
[blagajničar]  
340 5258399  
elija.muzic@gmail.com

Martina Valentinčič  
349 2401800  
martina.valentincic@gmail.com



## IZ ARHIVA ŠTEVERJANSKEGA VESTNIKA

### 1. ZAMEJSKI FESTIVAL NARODNO ZABAVNE GLASBE V ŠTEVERJANU

(dne 2. Maja 1971 ob 15.uri MED BOROVCI)

Domače prosvetno društvo se je odločilo, da z vaškim ansamblom organizira letni festival narodno zabavne glasbe, da poživi med nami slovensko pesem in besedo. To posebno med našo mladino, ki je našla v števerjanskem prosvetnem društvu »Franc B. SEDEJ« svoj idealen ambient, kjer meri svoje sile na dramskem (dramska družina), pevskem (mešani pevski zbor), glasbenem (ansambel »LOJZE HLEDE«) in športnem (športno združenje »BRDA«) polju.

Vabilu se je odzvalo lepo število ansamblov, tako iz zamejstva kot iz domovine, zato bo to res pravi praznik slovenske pesmi.

Posebna ocenjevalna komisija sestavljena iz petih izvedencev: Prof. Zorko HAREJ (Trst), dirigent Janko BAN (Trst), gospodična Marinka LASIČ (Sovodnje), dr. Andrej BRATUŽ (Gorica) in dirigent Zdravko KLANJŠČEK (Jazbine), ter petih članov, ki bodo izbrani iz prisotnega občinstva, bo nagradila najboljše skupine, ki bodo prejele denarne nagrade (70.000. – lir, 40.000. – lir in 20.000. – lir) ter pokale in medalje raznih ustanov in društev. (Pokali števerjanske občine, Zveze slovenske katoliške prosvete, Provincialne turistične ustanove, ansambla »LOJZE HLEDE«, Hranilne banke (Cassa di Risparmio), društva Sedej in Proloco.)



Trenutki iz 1. zamejskega festivala

**NASTOPILO BODO SLEDEČI ANSAMBLI:****IZ SLOVENIJE:**

- Ansambel »BRATOV KOVAČIČ« (Maribor)
- Ansambel »FRANJO BERGER« (Krško)
- Ansambel »RUDI MARONDINI« (Kranj)
- ŠTEJERSKI INŠTRUMENTALNI KVINTET (Slovenska Bistrica)
- Ansambel »VESELI HNELJARJI« (GRIŽE)

**IZ AVSTRIJE:**

- Ansambel »VESELI ŠTUDENTJE« (Celovec)

**IZ ITALIJE:**

- Ansambel »NAŠI MLADI« (Opčine)
- Ansambel »TAIMS« (Opčine)
- Ansambel »MI-NI-PE« (Gorica)
- Ansambel »LOJZE HLEDE« (ŠTEVERJAN) (izven konkurence)

**KOT GOST BO NASTOPILO ANSAMBEL »TRIO LERE« IZ DOMŽAL**

Celoten program bo snemala italijanska RAI-TV, ki ga bo nato prenašala na slovenski tržaški radijski postaji.

Deloval bo tudi notranji direktni televizijski prenos (Tvrdba Manera).

V bufetu, ki bo deloval že 1. maja boste lahko dobili odlična vina sledečih števerjanskih kmetij: belo vino kmetije: AVGUST ŠKORJANC, črno vino kmetije LUCIJAN VOGRIČ ter PEČENE PETELINE IN KLOBASE Z DOMAČIM KRUHOM.

V primeru dežja bo celoten program ob isti uri v veliki dvorani župnijskega doma.

V okviru prvomajskih proslav bo v prostorih župnijskega doma likovna razstava mladih slovenskih tržaških umetnikov GRUPA U. Otvoritev bo 1. maja ob 10. – zjutraj.



# 50. FESTIVAL NARODNO-ZABAVNE GLASBE

## “ŠTEVERJAN 2020” LETOS ODPADE

### *JUBILEJNO LETO ... NEKOLIKO DRUGAČE*

Predsednica  
Ilaria Bergnach

Slovensko katoliško prosvetno društvo Frančišek B. Sedej je pred kratkim sporočilo, da letošnji 50. Festival narodno-zabavne glasbe “ŠTEVERJAN 2020”, kot je bil predviden v formatu dveh tekmovalnih večerov in zaključnim gala večerom, žal odpade. Gre za težko odločitev v luči letošnjega jubileja, a še težje je konkretno predvidevati, kateri bodo pogoji in vladni odloki, ki bodo še urejali javno življenje. Glede na to, da je trenutno dogajanje še v razvoju in spreminjanju si pridržimo možnost in upanje, da nam bo do konca letošnjega leta uspelo prirediti tak dogodek, na katerem bi lahko v živo zadonela narodno-zabavna pesem in bi na tak način vsaj obeležili 50. obletnico našega Festivala. Dogodek, kjer bi lahko naše obiskovalce, ljubitelje narodno-zabavne glasbe, ansamble in seveda vse, ki so soudeleženi pri našem Festivalu sprejeli in jim zagotovili varno in sproščeno okolje. Javno zdravje ostaja na prvem mestu in v interesu nas vseh.

Obeležitev 50. obletnice našega festivala pa je vseeno prinesla tudi nekaj novosti. Od prvega aprila ste lahko opazili na naših spletnih kanalih novo celotno grafično podobo našega Festivala. Z letošnjim petdesetim jubilejem smo se odločili, da jo osvežimo in posodobimo. Izbrali smo novo barvo in logotip, ki nas bosta spremljala v bodočih števerjanskih popoldnevih in večerih.

Na naši Facebook strani in Instagram profilu od prvega aprila trikrat tedensko objavljamo odlomke nekaterih tekmovalnih pesmi, izvirnih melodij našega festivala. Ti posnetki so nastali v živo na našem odru. Želeli smo nagovoriti vse ljubitelje narodno-zabavne glasbe in tako najaviti dopolnitev festivalskega podcasta. Pred kakim mesecem smo se namreč odločili, da bomo digitalizirali in naložili na splet zvočne posnetke vseh naših festivalov, se pravi, da bomo obogatili in dopolnili podcast, ki sicer kot zavihek na društvenem spletnem mestu [sedej.org/podcast](http://sedej.org/podcast), obstaja že tri leta, in na katerem vsi lahko prosto poslušate tekmovalne pesmi nastopajočih ansamblov. Zaključek nalaganja posnetkov je bil predviden ob koncu junija, ker pa letos festivala ne bo, in da si tudi polepšamo ta čas, smo se odločili, da bo naš obogaten podcast javen že zdaj. Na njem sicer ni še mogoče poslušati pesmi vseh festivalov, ker jih bomo nalagali sproti. Posnetke je posredoval Niko Klanjšček, nekdanji član ansambla Lojzeta Hledeta in našega društva, ki je med drugim dolgo let skrbel za ozvočenje našega festivala in hranil zvočne zapise vseh festivalov. Za njegovo brezpogojno, prostovoljno dolgoletno in dragoceno delo pri pripravi našega Festivala se mu lepo zahvaljujemo. Ti posnetki nosijo v sebi neposrednost, svežino, energijo in izvirnost slovenskih ter zamejskih ansamblov.

Namen teh objav je, da se poklonimo in zahvalimo vsem tistim, ki so nastopili na našem odru, da jim damo možnost, da še enkrat slišijo svoje igranje ter, da tudi vsi mi podoživimo lepe trenutke, ki se iz leta v leto seštevajo na števerjanskem festivalu. Ti posnetki v živo med drugim, jasno in neizpodbitno dokazujejo koliko tudi naš Festival pomeni za slovensko domačo glasbo.

Poleg objav na socialnih omrežjih smo našo aktivnost na spletu dodatno obogatili z neposrednim predvajanjem inštalacije, ki smo jo v soboto, 2. maja, postavili pod naše Borovce.

Na naši Facebook strani in Youtube kanalu F. B. Sedej imate še sedaj možnost poslušati izbor zvočnih posnetkov festivalov, napovedi, pozdravov, skratka pomenljivih utrinkov te manifestacije.

Datum inštalacije ni naključen, saj je 2. maja leta 1971 potekal naš prvi festival.

Ob obeležitvi 50. obletnice Festivala narodno-zabavne glasbe “Števerjan” pa se snujeta dva dodatna projekta. Ob jubileju je v pripravi zgoščenka, v kateri bodo zbrane vse pesmi, ki so se nam v zadnjih letih še najbolj vtisnile v srce. Njen izid je bil predviden v mesecu juliju. Predstavili pa jo bomo v drugem trenutku, ko bo publika lahko ponovno stopila v dvorane.

Slovenski program Deželnega sedeža RAI za Furlanijo Julijsko krajino, ki je v zadnjih izvedbah tudi uradno postal naš medijski partner in spremlja festival od vsega začetka tako z radijskimi prenosi kot televizijskimi oddajami, pa snuje posebno oddajo za termin, ki je bil predviden za oddajo našega festivala.

Za zaključek pa se za izkazano zvestobo tudi ob letošnjem razpisu želimo iz srca zahvaliti vsem ansamblom, ki so se letos prijavi. Z veseljem jih vse skupaj vabimo, da se na naš Festival prijavijo v naslednjem letu.

# ŠTEVERJAN JE PREPROSTO TREBA DOŽIVETI!

Andrejka Hlede

Nedaleč stran od obeh Goric, v vinorodnih Brdih, v Števerjanu je leta 1971 zaživel Festival narodno-zabavne glasbe ŠTEVERJAN. Bil je mesec maj, ko se je na idiličnem prizorišču na gričku nedaleč stran od števerjanske cerkvice ob 15. uri predstavilo publiki in komisijama 8 ansamblov. Takrat so zaorali v plodna tla in od takrat se Festival nepretrgoma odvija.

Ko je leta 1970 Katoliško društvo »Frančišek B. Sedej« prenehalo s prvomajskimi slavi, se je že leta 1971 postavilo temelje novemu zamejskemu prazniku, ki opravlja odslej nezamenljivo poslanstvo med tu živečimi Slovenci. Člani ansambla »Lojzeta Hledeta« so se po nastopu na ptujskem festivalu vrnili polni novih izzivov. Vodja ansambla Lojze Hlede je že na Ptuj g. Tomažu Tozonu izkazal veliko zanimanje za tovrstno prireditev in rekel mu je, da bi si takega Festivala želel tudi v Števerjanu. Tako se je začelo in takrat se je res posrečilo! 1. Festival domače glasbe se je tako odvijal 2. maja leta 1971. Napovedan je bil med borovci, na prostem, pa ga je zalilo in zateči so se morali v dvorano. Morda je bil to pravi »krst« in dobro zalito seme je bolj ktilo in zorelo.

Iz leta v leto so se množile izkušnje in enovečerni Festival je vedno lepše uspeval. Prijavljeni ansambli so postajali vedno bolj številni, tako da si je organizator zamislil tekmovanje v dveh večerih, katerima sledi finalni del.

Ta manifestacija nedvomno daje društvu in njegovim članom nov zagon in energijo, da gredo s polno paro vedno naprej.

Organizacijo Festivala, ki poteka v prvem vikendu meseca julija, načrtuje društvo čez celo sončno leto. Konec leta izzide razpis, ki

ga oblikuje odbor festivala, kjer so navedeni vsi možni kriteriji za sodelovanje na tekmovanju. Na Festival se lahko prijavijo vsi slovenski ansambli, ki ohranjajo z glasbo narodno pripadnost. Pravilnik ne predvideva nobenih selekcij. Prijavljeni ansambli morajo, do navedenega roka, javiti program izvajanja, ki mora vsebovati eno izvirno skladbo in eno iz zakladnice domačih viž. Na podlagi prijavnic si društvo začrta organizacijo prenočišč in pogostitev ansamblov.

Odbor Festivala mora pripraviti vso potrebno dokumentacijo in poskrbeti, da se manifestacija odvija po vseh zakonskih predpisih.

Festival se odvija v dveh tekmovalnih večerih, kjer se publiki predstavijo prijavljeni ansambli. Strokovna plat tekmovanja je dodeljena komisija za glasbo, kateri predseduje sam predsednik društva. V finalni del se uvrstijo tisti ansambli, ki so si pri komisiji priborili pozitivno oceno. Komisijo sestavljajo strokovnjaki na glasbenem področju. V finale gredo tudi ansambli, ki jih za to izbere samo občinstvo.

Nagrade, ki jih društvo podeli, so denarnega značaja in jih prejmejo tisti ansambli, ki dosežejo zastavljene cilje (najboljši ansambel festivala, najboljša izvedba tria, najboljša izvedba kvinteta, najboljša vokalna izvedba in najboljša melodija). Nagrado občinstva podeli občinstvo samo na podlagi izvolitve, na finalnem delu, najbolj priljubljenega ansambla. Najboljše besedilo izbere komisija za besedilo, ki jo sestavljajo priznani tekstopisci.

Festival ni samo društvena prireditev, pri njem sodeluje tudi Števerjan kot vas, od najmlajšega do najstarejšega rodu.

*Težak je bil začetek, ideja vabljliva, fantje in dekleta navdušeni. Pa ni bilo le naših fantov in deklet od prosvetnega društva »F. B. SEDEJ« in ansambla »LOJZETA HLEDE«. Še so nam prišli na pomoč: Evgen Jurič, Tomaž Tozon, Marjan Šneberger če omenimo le prve, a so še drugi, ki so dali poguma, dali moči, dali veselja. Zato gre njim in vsem ostalim, ki so nam pomagali, v prvi vrsti matični domovini*

*vsa naša zahvala. Festival je postal ena najmnogičnejših, pristnih, čisto slovenskih – kot je čista zlata briška rebula – zamejskih prireditev, ki krepi v naših srcih veselje do življenja, do bojev za svoj jezik, za svojo slovensko dušo.*

*SKPD Frančišek B. SEDEJ*

[Uvodna misel v brošuri 10. Festivala 1980]

*Spoštovani prijatelji!*

*Dvajset let sem se staral z Vami, dvajset let sem se oblikoval in plemenitil med Vami. Skupaj smo botrovali utripu števerjanske kulture. Utrjevalo se je prijateljstvo, uresničevali so se načrti. Zato... sledimo skupnemu cilju: osrečujemo svojo okolico!*

*Naj Števerjan in Števerjanci ostanejo sinonim iskrenosti, poštenosti in dobre volje vsem tistim, ki Vas poznajo in Vas imajo radi.*

*VAS TOMAŽ TOZON*

[Uvodna beseda v brošuri 20. Festivala 1990]

*Števerjanci so upravičeno ponosni na svoj Festival, saj je obogatil domačo glasbo z več kot 500 novimi melodijami. Števerjanske skladbe pogosto opevajo lepote kraja, Brd, prijateljstvo, razumevanje in seveda ljubezen, to večno neizpeto temo pesmi in življenja. Mladi Števerjanci skrbno negujejo dediščino svojih staršev. V Števerjanu ste in boste vedno dobrodošli, tu boste začutili, da ste med svojimi, da imata slovenska beseda in domača glasba večji pomen kot doma.*

*BETKA ŠUHEL in JANEZ DOLINAR*

[Uvodna beseda v brošuri 30. Festivala 2000]

*Tu v Števerjanu pri vsakomur vsaka slovenska beseda in pesem nekaj pomenita – takoj, tisti hip in ne šele potem čez mnogo let. Tu neposredno začutiš pomembnost pripadnosti svojemu narodu in vsemu, kar pomaga ohranjati kulturo svojega naroda, česar se celo sredi svojega glavnega mesta matične države, Ljubljane, včasih preredko zavedamo.*

*Seveda pa je glavna povezava pri vsem tem glasba, ki birše meje med matično in zamejsko deželo, med slovinci in Italijani, poslušalci in glasbeniki, obiskovalci in domačini, med mladimi in starimi, in še bi lahko našteval. Predvsem pa med tistimi, ki so festival začeli in tistimi, ki ga nadaljujejo – tako glasbeniki kot organizatorji.*

*In če rečem glasba, potem bi jo lahko v Števerjanu pisali z veliko začetnico, saj prihaja iz src v srca, nas združuje in polni naše prsi z občutkom, da živimo na resnično lepem koncu sveta in da bomo s svojo glasbo, jezikom in kulturo v medsebojnem prijateljstvu in razumevanju vztrajali še dolgo.*

*SLAVKO AVSENIK ml.*

[Uvodna beseda v brošuri 40. Festivala 2010]



*Tm pr piščnch, je ku jt u pku...*

Patrik Komjanc

*Z nutelu al z marmeladu?*

Palačinkarice

*Pttineeee!! Čj s čevapiiii??!*

Alex Frandolic

*Balzam za dušo.*

Matija Corsi

*Zarja Števerjana ob dveh ponoči.*

Ema Terpin

*Narodnozabavna glasba, veselje in neprespane festivalske noči.*

Nikol Dorni

*Hrano deli iz "škaldavivande" le pooblaščno osebje!*

Jernej Terpin

*Fašete*

Ivan Boškin

*Festival je sinergija mlajših in starejših v pripravljanju tako velikega dogodka.*

Damjan Klanjšček

*Pesem. Poletje. Piščanci.*

Ilaria Bergnach

*Četrtek večer s pohanimi piščanci od Zvonkota*

Simon Terpin

Bernard Terpin

*Mc Festival*

Fabijan Muzic

*Ne da se opisati Festivala nekomu, ki ga ni nikoli doživel. Festival doživiš samo, če na Festivalu živiš!*

Martina Hlede

*Festival... zapovedan praznik!*

Jasmin Kovic

*Zvok baritona, dotik sreče, vonj po piščancih in okus po poletju.*

Andrejka Hlede

*Močan občutek, da prispevam h kulturnemu delovanju v vasi in ponos, da sem del festivalske družine!*

Gabrijel Lango

*Veselje, narodnozabavna glasba in ponos da sodelujem pri Festivalu!*

## Kaj mi pomeni Festival?



## 35. FESTIVAL »ŠTEVERJAN 2005«

Prvič se je Števerjanski festival odvijal leta 1971 v Števerjanu, festival se torej prireja pretrgoma celih 35. let. Pobudnik in soorganizator skupaj z društvom F.B. Sedej je bil na začetku Lojze Hlede s člani svojega ansambla. Ideja festivala se je porodila prav Lojzetu, zgledujoč se po komaj udeleženi Ptujskem festivalu, zrežiran pa je bil na čisto svoj in nov način. Festival so najprej prirejali v prostoru med župnijskim domom in Borovci, nekaj let na travniku pred Formentinijevim gradom in ob slabem vremenu v dvorani Sedejevega doma. V osemdesetih letih so prizorišče Festivala postali krasni Borovci, kjer se Festival odvija še danes. Festival je bil prvo leto na programu meseca maja, takoj zatem v juniju, nato pa e je in se še vse do danes odvija prvi konec tedna v mesecu juliju. Od začetnih sobote in nedelje je prerastel v tridnevno slavlje zaradi visokega števila prijavljenih ansamblov. V petek in soboto se zvrstita pred finalna večera. Zadolžena komisija izbere finaliste, ki so nedvomno zaslužili ter obetavni; v nedeljo nastopijo finalisti, na koncu pa še enkrat nagrajenci ter gost tekmovalnega tridnevja. Števerjanskega festivala se rade udeležujejo predvsem mlade glasbene skupine, ker se zavedajo, da si morajo pridobiti izkušnje, starejši pa nastopajo kot gostje.

Pomembne zamejska prireditve je

preseglala vsa najobetavnejša pričakovanja in sodi nedvomno k prazničnim dnevom vsakega zamejca, ki ljubi zadevno glasbeno zvrst, kot tudi vseh Števerjancev, ki čutijo Festival kot pravi vaški praznik. Za organizacijo Festivala skrbijo danes člani društva F.B. Sedej, ki so v glavnem mlajši fante in dekleta. Dela ne manjka, a vsako leto vse lepo steče.

Kot že omenjeno je letos potekal jubilejni petintrideseti festival narodno-zabavne glasbe. Daleč je že tisto leto, ko je prvič zazvenela glasba iz števerjanskih borovcev!

[...]

Števerjanski festival ni le glasbeno tekmovanje, temveč ima velike zasluge pri ohranitvi kulturne dediščine in daje svoji mladini močno oporo, da se lahko s ponosom zaveda svojih korenin in da vedno bolj spoznava, da je treba biti narodu zvest in tako ohranjati svojo lastno identiteto. Temu je v oporo številna prisotnost mladih obrazov, ki se dobesedno razdajajo za brezhiben potek Festivala.

Zaključil se je jubilejni 35. festival narodno-zabavne glasbe, ki vsako leto privabi med Borovce v Števerjan veliko ljubiteljev domače glasbe.

Števerjanski festival: kličemo ti še na mnoga leta!



# FESTIVALSKA NEVŠEČNOST: POSEBNI POŠTNI ŽIG

Zvonko Simčič

Števerjanski Festival narodno-zabavne glasbe bi letos slavil Abrahama, julija meseca bi namreč petdesetič zadonele narodno zabavne viže v objemu naše vasi, seveda če bi višja sila – koronavirus – tega ne preprečil. Večkrat je bilo napisano, da je zamisel o števerjanskem Festivalu podal ansambel »Lojze Hlede«, ki je svoj čas nastopal na prvih festivalih NZG na Ptuju leta 1969 in 1970.

Tako se je leta 1971 ansambel »Lojze Hlede«, v sodelovanju s S. K. P. D. »Francišek Borgia Sedej«, podal v to novo festivalsko avanturo. Organizaciji ni bilo znano, čemu je šla naproti in s katerimi težavami se bo morala soočiti. Prišel je 2. maj 1971 in z njim poskusna izvedba prvega Zamejskega Festivala narodno-zabavne glasbe v še nedokončani Sedejevi dvorani, ki je bila ob tej priložnosti tako natrpana, da skratka ni bilo prostega kotička. Po prvi uspehi izvedbi je organizacija z uspehom »izdelala izpit« in bila pripuščena k naslednjim, vse do današnjih dni. Proti koncu osemdesetih let prejšnjega stoletja je ansambel »Lojze Hlede« prepustil organizacijo društvu »F. B. Sedej«. Festival je v tem obdobju imel svoje lepe uspehe in o tem se je marsikaj širom pisalo in pozitivno govorilo. Števerjanski Festival je že v celoti zgodovinska zadeva in ne bo šel v pozabo, saj v bodočnosti se bo še marsikaj pisalo!

V aktih Festivala ostaja sled nevšečnega neuspeha, ki se je zgodil pred petim Zamejskim Festivalom narodno zabavne glasbe leta 1975. V sedemdesetih letih, zaradi popravil občinske stavbe, se je občina začasno preselila v spodnje prostore župnijskega Sedejevega doma, kot tudi poštni urad, ki je svoje prostore dobil blizu društvenega urada. Na poštnem uradu je bil takrat g. Nino (Albin Šuligoj), ki je zvesto opravljal svoje delo. Istočasno je bil tudi navdušen na domačo glasbo in nad vsem, kar je društvo organiziralo. Ko je bil razpisan 5. Festival, nam je g. Nino svetoval, naj se na pristojno ministrstvo (Ministero delle poste e telecomunicazioni)

zaproši za posebni poštni žig, ki bi deloval samo en dan, in sicer 8. junija 1975. Poštni urad bi ob tej priliki bil odprt v jutranjih in popoldanskih urah za vse poštne potrebščine za uporabo posebnega poštne žiga. Ta poštni žig bi imel svojo veliko vrednost, ker bi bil dvojezičen. Nekateri stranke so se že telefonsko in pismeno oglasile na društvu, da bi o poštnem žigu dobile

Amministrazione delle Poste e delle Telecomunicazioni

S. FLORIANO 27.5. 1975  
C.B.P. DEL COLLIO

Al Signor Presidente del  
Circolo Cattolico Culturale  
" Sedej "

UFF. LOC. DI GRUPPO S. FLORIANO  
AGENZIA DEL COLLIO  
PROV. 140 ALL  
PROT. 34070 S. Floriano del Collio  
RISP. AL N.  
DEL

OGGETTO: Annulle speciale.

Si porta a conoscenza che il superiore Ministero P.T. tramite la Direzione Prov.P.T. di Gerizia, con nota prot. 9202/6 del 27/5/75 ha comunicato che dall'esame del bozzetto presentato, non é stato possibile inserire nel bollo speciale la leggenda bilingue e che il predetto bollo potrà realizzarsi soltanto con leggenda in lingua italiana.

S. K. P. D. "SEDEJ" STEVERJAN  
28 MAG. 1975  
Prot. It. ODDELEK 1395

Il Titolare (Suligoj Albino)

S. FLORIANO DEL COLLIO 27-5-75

več informacij. Prošnjo za posebni žig je društvo predstavilo na kolikovanem papirju Ministrstvu za pošto in telekomunikacije dne 9. januarja 1975 s protokolno številko 1161. Prošnjo je podpisal takratni predsednik društva »F. B. Sedej«, Aleš Pintar. Prošnja je bila odposlana preko števerjanskega poštne urada (via gerarchica). Ministrstvo pa je s pismom št. DG/S/20348/UT.60/75, dne 21. januarja 1975, izrazilo

zahtevo po vsej ustrezni dokumentaciji za sestavo priložnostnega žiga, kar je bilo seveda urejeno. S telegramom št. 8414 je ministrstvo zavrnilo prošnjo, češ da grb in napis, zaradi tehničnih vzrokov, onemogočata realizacijo žiga. Grb je obsegal tri muzikante ter dvojezični napis. Poštni urad iz Števerjana nam je s pismom št. 140, dne 27. maja 1975 sporočil, da je Ministrstvo za pošto in telekomunikacijo s pismom števil. 9202/6, dne 27. maja 1975, ob pregledu grba in napisa jasno izrazila, da napis mora biti samo v italijanskem jeziku. Organizacija se s tem ni strinjala ter je odločitev ministrstva zavrnila. Predsednik Pintar je ministrstvu poslal telegram

ter izrazil svoje razočaranje o neuspešnem izidu prošnje. Zanj je bilo treba plačati lepe denarce, saj je organizacija, za izdelavo grba in napisa, odštela 7.800 lir.

Posebni poštni žig bi imel veliko veljavo, če bi bil dvojezičen, tako za promocijo in ovrednotenje samega Festivala, kot tudi za zbiratelje – numizmatike. V tistih časih je dvojezičnost bila skoraj nemogoča zadeva. Dejstvo je, da organizacija ni poznala prave poti in prave osebe, da bi posegla pri ministrstvu. Seveda, ko bi bila prošnja sprejeta, bi organizacija dosegla nepozabni uspeh, ki bi se z veliko verjetnostjo ponovil v naslednjih letih.

## KORONAVIRUS – ŽUPANJIN NAGOVOR

Županja  
Franca Padovan

*Drage občanke in občani,*

*Letošnje leto nas je postavilo pred scenarij, na katerega ni bil nihče pripravljen. Pisal se je zelo hitro in nepredvidljivo ter nam odrejal obilico navodil, ki smo jih bili primorani spoštovati. Čeprav je bilo marsikdaj težko, se je vsakdo izmed nas potrudil po svojih najboljših močeh v upanju, da lahko pripomoremo k čimprejšnji vrnitvi na prejšnje stanje.*

*V Števerjanu smo epidemijo v primerjavi z nekaterimi drugimi kraji preživeli zelo mirno. Zasluge za to imate prav vi občani, ki ste se ravnali dosledno in disciplinirano. Verjamem, da je epidemija povzročila marsikatero nevšečnost in dodatno zavozlala nekatere birokratske postopke, vendar ste se Števerjanci ravnali zelo potrpežljivo in razumevajoče. Prav zato se vam iskreno zahvaljujem, tudi v imenu ožjega odbora in zaposlenih na občini. Verjemite, ni bilo lahko slediti številnim ukrepom, uredbam in smernicam, ki so prihajale tako z vrha države kot z vrha dežele in so marsikdaj pustile več odprtih vprašanj kot odgovorov. Počasi so se nekatere stvari izboljšale, še vedno pa je situacija daleč od tistega, na kar smo bili navajeni. Nekateri ukrepi so še vedno v veljavi in bodo tudi v prihodnje vplivali na naš način dela in na interakcijo med nami. Življenje gre naprej in treba se mu bo prilagoditi.*

*Ta izkušnja je bila kot streznitev, ki nas je opomnila na to, kako krhka je družba v kateri živimo. Naenkrat smo morali zavrteti ure nazaj in podoživeti omejitve, za katere smo upali, da se ne bodo nikoli več pojavile. Tudi mlajše generacije so prvič v svojih življenjih izkusile, kaj je meja in kakšne posledice ima lahko na življenja in navade obmejnih prebivalcev. Predvsem pa nas je naučila, kako pomemben je dialog, da lahko ljudje mirno živimo drug ob drugem.*

*Letošnje leto nas bo žal prikrajšalo za naše tradicionalne dogodke. Prav zaradi tega pa sem prepričana, da jih bomo toliko bolj cenili in v njih uživali naslednje leto. Morda pa je ta kriza priložnost, da pogled na svet nekoliko preusmerimo iz globalnega na lokalno ter tako podpremo domače dejavnosti, izdelke in vrednote, ki nas plemenitijo.*



# KORONAVIRUS: VTISI VAŠČANOV V IZREDNEM OBDOBJU

Petra Ciglič in Klara Terčič

## Silvia Humar

*Sovaščanka Silvia Humar je letos dokončala tretji letnik turističnega višješolskega zavoda Žiga Zois.*

»Jaz sem se med karanteno predvsem učila, ogledala sem si veliko filmov, pomagala delat naloge svojemu bratu itd. Od kadar so rekli, da lahko gremo tudi iz hiše, grem vsak dan malo hodit po Števerjanu. Med karanteno sem razumela, da rada hodim v šolo in se zelo rada srečam s prijatelji. Upam, da bo ta koronavirus čim prej mimo in da se bomo lahko zopet družili, potovali, organizirali Festival in se spet zabavali kot pred karanteno.«

## Sara Soban

*Sovaščanka Sara Soban študira inovacije in upravljanje v turizmu v Salzburgu, v Avstriji.*

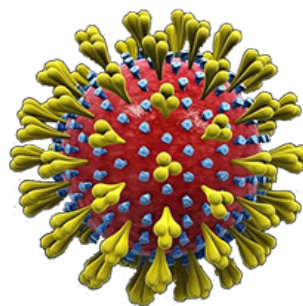
»Takoj, ko so nam na fakulteti sporočili, da bodo lekcije potekale po spletu in da bomo morali ostati zaprti v svojih stanovanjih, sem se odločila, da se vrnem domov v Števerjan.

Povratek sploh ni bil enostaven. Iz Salzburga sem z vlakom prišla do Villacha, potem sem se peljala z avtobusom, do vasice Maglern. Od tam sem morala peš do meje in čez mejo. Avstrijska policija me ni ničesar vprašala, iz Avstrije se je lahko šlo, problem je bilo obratno, ker so se Avstrijci zelo prestrašili novic iz Italije. Italijanska policija pa me je ustavila, in me vprašala, kam hodim. Policistom sem obrazložila, da se vračam domov in ti so mi dali samoizjavo, ki sem jo morala tam izpolniti. Na meji je bilo kar precej ljudi, ki so na isti način prečkali. Naprej sem potovala z avtobusi in vlaki, ki sem jih morala večkrat menjati.

Na začetku je bila situacija v Italiji kar precejšen šok. Kar me je najbolj strahilo, je bilo ne toliko to, da bi se sama okužila, kakor pa da bi okužila starejše člane v družini. Na srečo so v naših koncih ljudje precej spoštovali pravila. Tukaj smo lahko zelo srečni in hvaležni, ker nam v največji nesreči ni ničesar manjkalo. Nasprotno kot recimo moji prijatelji v Mehiki, kjer sem preživela eno leto. Tam je trenutno še vedno stroga karantena in ker so ljudje primorani delati iz dneva v dan, da lahko zvečer prinesejo domov kruh, pomeni v takem primeru karantena lakota.

Doma sem preživela tri mesece in sedaj se bom morala počasi vrniti v Salzburg. Doma sem čas preživljala med študijem, pisanjem teze in sprehodi z družino. Na začetku mi je bilo doma kar precej težko, ker sem v Avstriji navajena na mir in svoj študijski prostor, doma pa je vedno kaj treba narediti. O tem pa smo se v družini pogovorili in dobili sistem, ki je vsem ugajal.

Glede posledic in bodočnosti sem zelo optimistična. Tudi kot oseba skušam vedno najti pozitivno plat v vsaki situaciji. Kar bo pozitivno je na primer to, da letos gotovo ne bo toliko internacionalnega turizma med poletjem, bo pa gotovo to koristilo lokalnemu turizmu. To je lahko lepa priložnost za vse nas, da odkrijemo in bolje spoznavamo krasne kraje, ki nas obdajajo in ki jih navadno nekoliko zanemarjamo in raje hodimo v tujino. Na tak način pa tudi podpremo svoje, lokalne podjetnike. Iz ekonomskega vidika bo cel kup težav seveda, veliko ljudi je izgubilo delo in je v finančni stiski. Kar je pa najbolj važno je, da smo živi in zdravi, drugo se bo s časom popravilo. V tem trenutku je treba znati uživati odnose, ki jih imamo. Za to moramo biti zelo srečni.«



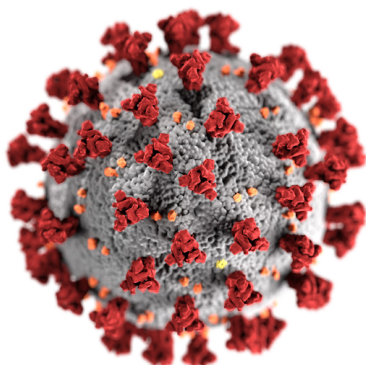
## Aljoša Dorni

»Delam v tržaškem podjetju, ki se ukvarja s tehnologijo mobilnih omrežij. Ker je podjetje tehnološko razvito, sta bila uporaba oddaljenega dostopa do strežnikov in videokonferenc že pred karanteno povsem običajna. V tednih pred pandemijo smo uvajali delo na domu, tako da nisem začutil nobene razlike, ko so nastopile omejitve na celotnem državnem ozemlju. Odlično sem lahko udeležil pojem trenutno zelo znane besede "smart working", in sicer delo, ki se osredotoči bolj na rezultate kot na urnik, v domačem mirnem okolju, brez vsakodnevnega zamudnega prevoza na delovno mesto.«

## Gianni Manià

*Sovaščan Gianni Manià je zaposlen v vinogradništvu in vinarstvu. Poleg tega je bil med karanteno dejaven v sklopu Civilne zaščite.*

»Mislim, da je to, kar se zgodilo konec februarja presenetilo vse nas. Že od začetka se je dalo takoj razumeti, da nas čaka težka preizkušnja. Kar se tiče mojega sektorja, to je vinogradništvo, se narava ni ustavila in dela ni primanjkovalo. Delali smo celo več, kot sem si mislil. Na srečo nam uredbe niso prepovedale delati in niso ustavile delovanja kmetijskega sektorja, drugače bi bilo res hudo za vse nas. Razlika pa je bila razvidna predvsem pri prodaji. Čeprav je prodaja zasebnikom nastradala, smo se kaj kmalu organizirali s prodajo na domove. Mislim, da je bila to zelo lepa izkušnja, ki jo bom peljal še naprej. Vinarstvo je zelo vezano na turizem in na gostinstvo in slednji so bili zelo oškodovani. Srčno upam, da se bo situacija rešila na pozitiven način. Spremembam smo se prilagodili in mislim, da ni bilo pretirano težko. Ekonomija je seveda zelo pod udarom in bo gotovo potrebno še nekaj časa, preden se bo ponovno dvignila na noge, toda treba je misliti pozitivno.«



## Gostilna Dvor

*Gostilna Dvor se je med karanteno prva v Števerjanu organizirala za dostavo jedi na domove.*

»Ta situacija je presenetila vse nas. Za nas je bil to velik izziv, toda smo ga sprejeli kot takega že od začetka in se počasi izboljševali z vsem potrpljenjem in razumevanjem s strani naših strank. Že od začetka zaprtja smo organizirali dostave na domove, predvsem v goriški provinci. Odnos z strankami se je seveda spremenil, vendar smo se zelo trudili, da bi jim bili blizu tudi s slikami priprav, dostave, poskušali smo jih vplesti v naše delo, jih obdarovali in osebno dostavljali obroke našim strankam, da bi jih na tak način videli v živo in se jim pokazali osebno tudi mi sami. Sami neposredno sledimo vsem našim

socialnim omrežjem, tako da lahko stranke začutijo našo prisotnost tudi na razdaljo. Opravljeno delo v zadnjih mesecih je izplačalo naš trud, saj se je ob ponovnem odprtju veliko strank želelo vrniti nazaj k nam, ali nas celo obiskati prvič, potem ko so okusili naše jedi doma med karanteno.

Vrt, razgled, mir in idealna temperatura na prostem, so naše prednosti. Tisti, ki nas poznajo, vedo tudi, da se lahko izrazimo bolje, če postrežemo naše jedi na mestu, v lokalu, kjer lahko posvetimo več pozornosti serviranju in kakovosti hrane. Po tej izkušnji smo se vsi malo spremenili: z naše strani je definitivno več pozornosti do strank, na razdaljo, na želje, da bi se vsi počutili varnejši v našem lokalu. Kar se tiče prihodnosti, nismo prepričani, kam bi se točno usmerili. Ocenili bomo odzive gostov in se temu ustrezno prilagodili. Vsekakor smo se odločili, da še nekaj časa obdržimo "take away" in dostavo na dom tudi po ponovnem odprtju, ampak to zgleda le začasna faza, ki se bo morda začela na novo v hladni sezoni ... Ne vemo kako bo, smo pa pripravljeni sprejeti tudi to spremembo.

Mi smo tu in želimo ostati ob strani našim strankam na vsak način, kot nam bodo pač okoliščine dovolile. «

## Aleš Komjanc

*Sovaščan Aleš Komjanc, sedaj v pokoju, že vrsto let upravlja kmetijo s svojimi sinovi.*

»Dela ni zmanjkalo niti med karanteno. Na vasi je v bistvu življenje potekalo normalno, trte so navadno rasle. Seveda razliko je bilo občutiti, ker je bilo nekaj težav pri nabavi materiala, zaprle so meje ... Najbolj se je začutilo pa pri prodaji. Privatnikov, ki bi prihajali kupovat vino in olje, skorajda ni bilo. Tudi gostinci niso kupovali, ker so bile seveda restavracije in gostilne zaprte. Za naprej bo verjetno tudi precej težko, kajti ljudje so se zelo prestrašili. Pa tudi stranke iz Avstrije in Nemčije se verjetno ne bodo tako hitro podale v Italijo. Toda verjamem, da se bo vse vrnilo kot prej.

Pri nas smo lahko srečni. Imamo vse, kar potrebujemo. Imamo zemljo, imamo vrt, imamo olje, vino. Imamo sadje. Če že ne drugega, gotovo ne umremo od lakote. Ta situacija nas je tudi naučila, da se lahko živi preprosteje. Lahko se manj hodi v mesto, lahko se malo več varčuje. Lahko se manj hodi okoli po nepotrebem.

Verjetno je to prva tako težka situacija po 2. svetovni vojni. In presenetljivo je to, kako je recimo vojna, čeprav je bila svetovna, v resnici prizadela le nekatere predele sveta. Ta virus pa se je, dandanes, ko se s tako lahkoto premikamo po svetu, razpasel prav po celem svetu. Dosegel je celotno človeštvo. Seveda smo tukaj lahko srečni, da ni bilo tako hudo in da nam skozi celo karanteno ni ničesar primanjkovalo. To je tudi čas, ko pride na dan to, kar je res važno in nujno potrebno za življenje. In to je največji nauk te situacije. V resnici ne potrebujemo veliko za življenje. Upam seveda, da se stvari vrnejo k normalnosti, toda upam tudi, da bi se tega zavedanja prehitro ne znebili in pozabili na to, kako smo v teh mesecih živeli.«

## Elizabeta Čuk

*Sovaščanka Elizabeta Čuk, poročena Terčič, še vedno zelo aktivno pomaga v družinskem podjetju.*

»Karanteno sem preživela doma, nikoli nisem zapustila hiše. Zelo sem pogrešala nedeljsko mašo in druge vsakodnevne dejavnosti, kot na primer nakupovanje v trgovini. Vse, kar sem potrebovala, so mi domači priskrbeli. Še predvsem pa je bilo težko, ker se nisem mogla srečati s sorodniki ob sobotnem kosilu in nisem mogla na obisk v Slovenijo k sestri in nečakinji.

Seveda je bila situacija, še predvsem v prvih mesecih, zelo zaskrbljujoča. Sledila sem novicam, ki so dan za dnem poročale o dogodkih in žalostnih smrtih starejših oseb. Večkrat me je bilo strah, ker v vsem mojem življenju nisem še nikdar doživela take situacije.

Pandemija koronavirusa je vsem nam spremenila način življenja, še predvsem v odnosu do drugih. Ena nekako »osebna« posledica, ki se pa tiče mene in moje družine, je ta, da je koronavirus onemogočil vrnitev hčerke Vide, ki sedaj živi in dela v Maliju [Afrika]. Letos bi nas morala obiskati, zaradi koronavirusa pa ne vem, kdaj se bova lahko ponovno srečali.

Vsekakor se zavedam, da nas je ta nevarna bolezen spomnila na dragocenost našega življenja. Sama pa upam, da se bo situacija še naprej izboljšala.«

## ALI SE ŠE SPOMINJATE PREPUSTNICE?

Martina Valentinčič

Od prazgodovine dalje je človek omejeval, ogradil, branil prostor, na katerem je živel, in to iz nešteti razlogov. Dvigujemo pregrade, ker se razlikujemo po bogastvu, rasi, verskem ali političnem prepričanju. Razlike večkrat vodijo do nasilja, zato gradimo zidove, da bi se branili. Postavljamo meje, da bi zavračali tujce.

Na našem ozemlju je meja poznan pojem, boleč in hkrati abstrakten, del našega vsakdana in obenem nevidna ovira. Samo v zadnjem stoletju se je meja kar nekajkrat premaknila, bila bolj ali manj prepustna, pogojevala je življenje Bricev in Brik, ki so se znašli na tej ali oni strani ne zaradi svojih izbir, ampak zaradi odločitev, ki so jih naredili drugi. Še zlasti po 2. svetovni vojni je bila po našem ozemlju potegnjena mejna črta, ki je razdvojila družine, kmetije, zemljišča ... ta zgodba je nam vsem, žal, dobro znana. Ta meja ni bila navadna državna meja, saj je delila dva sveta, dva pogleda na svet, težka in neprepustna kot železna zavesa. In vendar se je počasi tudi ta začela rahljati, najprej kmetom, t.i. dvolastnikom, ki so imeli posebno dovoljenje za obdelovanje svojih zemljišč, ki so bila v drugi državi. Nato se je s sprejetjem Videmskega sporazuma (1955), z odprtjem šestih mednarodnih in 54 maloobmejnih prehodov ter uvedbo prepustnice, uredilo prehajanje meje stalnih prebivalcev obmejnega pasu med Italijo in tedanjo Jugoslavijo.

Obenem pa je konec 2. svetovne vojne prinesel tudi nov pogled na evropsko celino, občutek, da le združeni in v sožitju lahko kljubujemo težavam sodobnega časa, nastala je Evropska skupnost, kateri dolgujemo najdaljše obdobje miru v človeški zgodovini. Eden njenih največjih uspehov je nedvomno Schengenski sporazum, t.j. mednarodni sporazum

med evropskimi državami, večinoma članicami EU, ki je uveljavil ukinitve kontrol na notranjih mejah območja, prosto gibanje oseb ter sodelovanje med policijskimi organi za okrepljen nadzor na zunanjih mejah. 3,5 milijonov oseb vsak dan prečka eno od evropskih notranjih mej, evropski državljani lahko študiramo, se zaposlimo ali ustanovimo podjetje v katerikoli drugi državi; ponovno zaprtje notranjih mej bi privedlo do porasta stroškov celo do 230 milijard evrov v desetih letih. S propadom Jugoslavije, nastankom demokratične Slovenije in njenim vstopom v EU se je življenje tudi pri nas spremenilo, 21. decembra 2007 pa je meja dokončno padla, prepustnico smo spravili v škatlo spominov, naš teritorij je končno skupno zaživel, pregrade so bile odpravljene. Ali vsaj tako smo mislili ...

Tako je res bilo, do srede, 11. marca 2020, ko se je italijansko – slovenska meja ponovno zaprla, in podobno se je zgodilo na skoraj vseh evropskih notranjih mejah. Ukrep je bil sicer po vsej verjetnosti pravilen in potreben, saj je omejitev gibanja zaustavila širitev virusa Covid19; prav Schengenski sporazum seveda





sam predvideva, da se v izrednih razmerah lahko uvedejo kontrole in tudi stroge omejitve, uvedba le teh pa mora potekati po določenih pravilih. In prav to smo tokrat pogrešali: države članice so, v paniki v kateri so se znašle, kar avtonomno odločile kaj in kako, ne da bi obvestile svojega sosedu, še manj pa Bruselj. Pogrešali pa smo tudi in predvsem Evropsko skupnost, ki je le tiho opazovala, kaj se dogaja na njenem ozemlju in potem svoje komisarke za notranje zadeve izrazila željo, da bi se do konca junija zadeva uredila in Schengensko območje spet vzpostavilo. Pri tem pa je verjetno pozabila, da je v njeni pristojnosti, da se zadeve glede notranjih mej uredijo! Evropska skupnost je tako še enkrat, žal, dokazala svojo trenutno šibkost in nemoč, pojavile so se težave za kmete dvolastnike, vsakdanje čezmejne delavce, mlajše generacije so prvič v svojem življenju zagledale mrežo na Trgu Evrope – Transalpina v Gorici ali na Humu in v Vipolžah.

Prav to obdobje pa je dokazalo, kako je združena, solidarna in močna Evropa še tako potrebna. Na lastni koži smo tako pri nas ugotovili, da je razvoj ozemlja na gospodarskem,

kulturnem, socialnem področju možen le, če teritorij misli, dela, diha skupno. Kandidatura Brd za vpis v seznam svetovne dediščine Unesco ali skupna kandidatura dveh Goric za evropsko prestolnico kulture nista le utopiji ali ideji



nekaterih posameznikov ali politikov, ki iščejo nekaj vidljivosti. Ravno obratno, obe sta dokaz, da le skupaj nekaj pomenimo, da le skupaj lahko naredimo dobro, da je naš teritorij enoten, kot je bil v preteklosti in tak si želi ponovno postati. Ker pa Evropo gradimo najprej doma, je predvsem na nas, ki živimo ob meji, naloga, da skupne pobude podpremo, da bo naš glas uspešno prišel do tako oddaljenih Rima, Ljubljane ali Bruslja.

## DUHOVNA MISEL

## OD DRUŽINSKEGA DO EVHARISTIČNEGA OBEDA

župnik Marjan

Kljub izgubljanju čuta za nadnaravno, pomenita jed in pijača tudi današnjemu človeku nekaj, k čemur pristopa s spoštovanjem. Obe še vedno povezuje z neko obrednostjo in spoštovanjem. Pojedina je še zadnji "naraven zakrament" družine in prijateljstva, kar pomeni, da je nekaj več kot samo jed in pijača. To ni zgolj nekaj koristoljubnega ali samo nujnega za ohranjanje življenja. Ta "nekaj več" pomeni lakoto in žejo po "zakramentalnosti", obrednosti, po ustvarjalnosti, po praznovanju.

Človek je po svoji naravi obredno in religiozno bitje.

Prav je, da se po krščanskih družinah obred "naravnega zakramenta" jedi praznično obhaja, posebno še ob nedeljah in praznikih. Družinski člani, predvsem otroci, naj občutijo, da je jed in pijača srečanje z dvojno ljubeznijo: Božjo in človeško obenem. Ko starši polagajo na mizo svojim

otrokom hrano in pijačo, se njihovo starševsko življenje postopno krajša, toda srečni so, ker se nadaljuje v otrocih, ki radostno uživajo sad zemlje in delo starševskih rok. Hrana tako postaja za otroka znamenje, zakrament starševske ljubezni. Ko otroci odraščajo, pa je prav in normalno, da sami pridajajo k hrani svojo ljubezen.

Tudi beseda je potrebna ob prijetnem vonju po kruhu in občutku uživanja hrane in pijače. Kaj bi pomenil očetov in materin delež pri družinskem obedu, če staršev ne bi bilo zraven ali če ne bi hoteli z otroki govoriti. Pogovor med starši in otroki ne sme biti prazno govorjenje, marveč mora biti v besedah ljubezen, ki jo zbrani okušajo. Ob družinski mizi vse govori, da so zbrani eno, da se poznajo, razumejo in živijo drug za drugega.

Zato gorje tisti družini, ki ne bi našla časa za skupne obede.

Sam Kristus je doživel v Nazaretu vrednote družinskega obeda, na gostiji v Kani je poskrbel, skupaj s svojo materjo, da se je gostija lahko veselo in sproščeno nadaljevala. Posvetil je jed prijateljev s svojo navzočnostjo pri prijatelju Lazarju in njegovih sestrah. Jedel je tudi z grešniki in s cestninarji. Odkar je Kristus povezal evharistijo z najbolj človeškim in splošnim obredom jedi in pijače, od takrat ima vsaka jed, ki jo zaužijemo skupaj z brati in sestrami, v človeku poseben

odmev. Sedeti skupaj, predvsem okrog družinske mize, je za kristjana znamenje, ki presega navaden običaj. Najbogatejše izkustvo družinskega življenja vstopa v sveto resničnost evharistije in vsega cerkvenega življenja.

Družinski skupni obed, vsaj ob nedeljah in praznikih, ko je to najbolj uresničljivo, je nujen pogoj za pravi pristop in razumevanje evharističnega obeda. Za kristjana je to nenadomestljiva psihološka priprava za evharistični obed. V luči nedeljskega in prazničnega obeda pa verna družina globlje dojema skupen družinski obed in sploh družinsko življenje. Na to ob pripravi na prvo obhajilo ne bi smeli pozabljati.

Kakor družinski obed najbolj povezuje svoje člane in iz njih napravlja eno skupnost, tako tudi evharistični obed zida cerkveno občestvo. Skupni družinski obed in nedeljski ter praznični evharistični obed pa pripravljajo člane svojih skupnosti za nebeško gostijo v nebesih.



## OSNOVNOŠOLCI PIŠEJO

### DOMA BREZ POUKA

SEDAJ, KO NI POUKA, SE IGRAM Z LEGO KOCKAMI. NAJBOLJ MI JE VŠEČ SE IGRATI NOGOMET Z MOJIM OČETOM. ŠOLSKE NALOGE PONAVIDI PIŠEM ZJUTRAJ. NAJBOLJ SEM VESEL, KER SEM DOMA Z DRUŽINO.

MATEJ MARAZ

MENI JE VŠEČ, KER ZJUTRAJ LAHKO SPIM. NALOGE PIŠEM PO ZAJTRKU. POPOLDNE SE VELIKO IGRAM. RAD KOPAM IN HODIM PO GOZDU. VOZIM SE S KOLESOM.

PETER DRUFOVKA

ZDAJ, KO NI POUKA, NAJRAJE SE IGRAM S PSOM. ZJUTRAJ IN POPOLDNE PIŠEM DOMAČE NALOGE. VEČKRAT SE IGRAM Z BRATOM IN SKUPAJ JEZIVA MAMO IN OČETA. OB NEDELJAH HODIMO K BABICI IN DEDKU, TAM JE LEPO.

RAFAEL BRAIONE

ZDAJ, KO NI POUKA, NAJRAJE SE IGRAM NOGOMET. ZJUTRAJ PIŠEM NALOGE, BEREM IN POSLUŠAM PESMI. MANJKAJO MI ŠOLA IN PRIJATELJI. UPAM, DA BOM KMALU SPET V ŠOLI.

RYAN BRAIONE



UČENCI 1. RAZREDA

V šolo ne hodimo že skoraj tri mesece. Naloge in razlage prejemamo preko interneta. Domače delo opravim dopoldne. Popoldne pa vadim klavir, treniram nogomet in se igravam z avtomobilčki, sestavljam lego kocke, berem knjige in pomagam pri domačih opravilih. Pogrešam sošolce in prijatelje, s katerimi sem se dnevno družil. Komaj čakam, da se naslednji teden v Sloveniji prične pouk, saj bom ponovno hodil v glasbeno šolo in se bom lahko igral s prijatelji. Najbolj mi je všeč, da grem lahko bolj pozno spat, saj mi ni treba naslednjega dne zgodaj vstati. Želim si, da bi se koronavirus čimprej umiril, da bi odprli meje in da bi se vrnil v šolo.

Aleksander Miklus

Minilo je že dva meseca in se že skoraj dolgočasim. Moji sošolci mi zelo manjkajo in tudi učiteljice bi rada spet videla. Doma najraje

kuham z mamo, očetom in bratom. Naloge ponavadi pišem zjutraj, popoldne pa se igravam z bratranci. Plezamo po drevesu, se vozimo s kolesi in vsi skupaj tudi rišemo. Želim si, da bi ta virus končal in da bi se vrnili v šolo.

Amy Devetak

Sedaj, ko ni pouka, se najraje igravam na hišnem dvorišču in na travniku. Šolske naloge opravljam tako: ob ponedeljkih si razporedim delo za cel teden in vsak dan pišem naloge v jutranjih urah. Veliko se posvetim svojemu psičku. Najraje se igravam s plišastimi igračkami, rada pa tudi rišem, mečem v tarčo papirnata letala in se igravam z namiznimi igrami. Najbolj zabavno mi je, ko skakam na trampolinu. Želela bi imeti knjigo z vsemi čarovnijami, ki bi jih izvedla. Upam, da bomo vedno vsi zdravi.

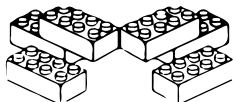
Angy Lorenzon

Vesel sem, ker sem doma z mamo. Ona mi tudi pomaga pri nalogah. Pišem jih vedno zjutraj. Popoldne se igravam s Petrom. Rad plezam po drevesih. Z očetom delam domače rezance. Rad rišem in barvam kamne, ki jih potem dam pod oljko. V gozdičku sem s Petrom vse očistil in tam imava sedaj našo kmetijo. Če dežuje se igravam z lego kockami. Všeč mi je pomagati mami čistiti hišo s sesalcem.

Ivan Drufovka

Sedaj, ko ni pouka se najraje igravam z lego kockami in v moji novi hišici. Šolske naloge opravljam vedno zjutraj, še kar koncentrirano. Vsak večer se igramo vsi skupaj nogomet, petelinčka, frizbi in skrivanje. Najbolj zabavno je pri kosilu in večerji, ko se smejemo in klepetamo. Želim si čimprej moj rojstni dan in da bi ga lahko praznoval z mojimi sošolci.

Kristjan Skok



Sedaj, ko sem doma, ker ni pouka, se najraje igravam zunaj na dvorišču. Šolske naloge opravljam dopoldne. Poskusim jih rešiti sama ali pa s pomočjo mame. Po kosilu gremo na sprehod, nato skupaj z Amy, Urško in Jano kolesarimo po dvorišču. Zelo je lepo, ko se igramo v peskovniku ali ko ustvarjamo. Želim si, da bi se kmalu vrnili v šolo in da bi bili spet vsi skupaj.

Petra Spazzapan

Vsi moramo ostati doma, ker je koronavirus. Jaz doma delam cel kup stvari. Jaz in mama pečeva sladkarije, mafine, piškote in kruh. Tata in jaz sva sadila zelenjavo in sadje, kot jagode, kivi, redkvice, maline in krompir. Doma se igravam na Monopoli, Enko, z živalmi, lego kockami in s punčko Barbie. Zelo rada crtam Pikico. Rada pišem nalogo z mamo ali s tatom. Dvakrat na teden me kliče učitelj klavirja in meni je všeč igrati klavir. Ko mame ni doma, grem v vinograd s tatom. Meni ni všeč, da obstaja koronavirus. Žalostna sem, ker ne grem v šolo. Manjkajo mi sošolci, prijatelji in učiteljice.

Sofija Di Battista

učenci 2. razreda

V prostem času se rad igravam lego ali pa se igravam s sestro. Če mi starši dovolijo, gledam risanke in berem knjige Harry Potterja. Ko je lepo vreme, grem ven s kolesom ali vadam s košarkarsko žogo. Enkrat na teden imam lekcije kitare, vidim profesorja na računalniku. Včasih grem k sestričnam, kjer skupaj telovadimo in poslušamo glasbo.

Alen

Ko ne pišem nalog, se igravam z bratom. Če je lepo vreme gremo kolesarit, drugače tudi gledam televizijo. Igram klavir, ker imam lekcije preko računalnika, berem knjige in stripe. Všeč mi je, ko pomagam mami kaj speči.

Tjaša

Sedaj, ko nismo v šoli, vodim psa na travnike k Soči, zelo rada se igravam z bratom, skupaj pleševa in nabirava češnje. Všeč mi je tudi kotalkati in se voziti s kolesom.

Greta

V prostem času se igravam na dvorišču ali v hiši. Se gugam, se vozim s kolesom, ali s skirojem po cesti. Včasih pomagam mami pri kuhanju in peki sladice. V pomoč sem tudi staremu očetu in tatu v kleti ali vinogradu. 28. aprila se je rodil moj bratranec Jakob in komaj čakam, da se vrne domov.

Maja

Žal mi je, ker ni šole in ne vidim svojih prijateljev in učiteljic. Pišem naloge, ki mi jih pošiljajo učiteljice,





se igram, vozim s kolesom in gledam televizijo. Pomagam očetu v vinogradu in včasih mi dovoli, da se z njim vozim s traktorjem. Zvečer se z bratom Patrikom in sestro Greto igramo lego kocke.

Luka

Doma pišem naloge in se učim. Ko je sonce, se igram zunaj ali grem na sprehod v gozd. V kopalnici pred velikim ogledalom, rada poskušujem "tutorial". V sredo so se izvalili piščančki: štirje črni in en rjav. Tretjega maja sem obiskala nono, tam so bile moje sestrične Sara in Erika. Včeraj nam je mama kupila Rubikovo kocko, knjigo za brata Vasilija, eno za sestro Terezo in eno za nas vse. Te dni berem knjigo z naslovom Miramar.



Irina

Sedaj, ko smo zaradi tega virusa primorani biti doma, in ko ne pišemo nalog, počnem veliko različnih stvari. Mami pomagam pri hišnih opravilih, da se lahko potem skupaj igramo. Z bratom Izakom veliko kolesariva. Na začetku mi je bilo zelo všeč, da smo bili doma, sedaj pa ne več, saj zaradi meje, ki je zaprta, ne vidim ne prijateljev ne nonotov.



Ilaria



Dneve preživim tako, da se zbudim in grem v kuhinjo kjer zajtrkujem. Nato pišem naloge do poldne, ko vsi skupaj kosimo. Po kosilu se igram z videoigricami, nato pa še nekaj nalog. Ko dokončam naloge, greva z bratom malo na dvorišče, kjer se igra. Po večerji gledamo malo televizijo in nato spat. Všeč mi je.

Aurika



V teh pomladnih mesecih v času koronavirusa mi je lepo pa tudi ne. Všeč mi je, ker imam več prostega časa, in ker lahko spim več. Veliko se lahko igram z bratom Francem in s sestro Milo. Lahko grem na sprehod po gozdovih in pobiram smeti, skrbim in se igram z zajčki in s psičko Kalo.

Grdo je, ker se ne smem igrati s prijatelji, in ker moram ostati doma.

Vida

Učenci 3. razreda





## POUK NA DALJAVO

Prispevki učencev 4. in 5. razreda OŠ A. Gradnik

Po končanih pustnih počitnicah (skoraj tri mesece nazaj) mi je mama povedala, da se ne bom vrnil v šolo. Pred vprašanjem zakaj in kako to, se mi je porodila misel "Jeee, kako lepo!". Mama mi je nato obrazložila, da ne bom že na počitnicah, vendar bom ostal doma, da si ne nalezem hudega virusa z imenom COVID-19. Prvi teden je minil razposajeno. Na začetku marca pa so učiteljice začele pošiljati naloge. To ni bilo dobro. Ko smo ugotovili, da šole ne bo še za precej časa, je morala mama nastaviti nov program za učenje na daljavo. Ta program (Edmodo) na začetku prav nam ni šel od rok. Mama se je prav malo jezila. Prvi mesec je minil še kar hitro. Zjutraj so bile na vrsti naloge, popoldne kolesarjenje, igranje, lesena hiška ipd. Včasih sem tudi pomagal doma. Nato pa mi je začelo biti malo dolgčas. Babico nisem smel obiskati, prababice še toliko manj. Nič več treningov, orodne telovadbe. Dobro, da imam doma skakalno mrežo na kateri lahko skačem in vadim kot pri Olympiji. Še ogromno dvorišče mi je postajalo tesno. Vedno iste igrače, vedno isti krog s kolesom, vedno isto drevo in NALOGE! Priznam, da včasih sem odšel do sosedov se igrat.

Po treh mesecih pouka na daljavo sem se privadil videti in slišati učiteljice tistih 15 minut v videolekcijah. Lepše pa je biti v šoli. Če kaj ne razumem, lahko učiteljico takoj vprašam. V primeru, da kaj zgrešim me ona takoj popravi. Z učenjem na daljavo, ko dobim pojasnilo ali popravo, sem že pozabil za kaj se je šlo.

Tudi sošolca Daniela sem videl z video-klicom. Končno ga bom lahko spet obiskal.

Danijel Pahor  
4.r.

Ko smo na začetku ostali doma, je bilo zelo lepo, ker smo imeli podaljšane pustne počitnice. Skupaj z nami je ostala doma tudi mama. Vse popoldanske dejavnosti pa so odpadle. Kar

naenkrat nam ni bilo več treba nikamor in smo se cele dneve samo igrali. Potem pa so začeli učitelji pošiljati naloge in jih je bilo vedno več. Je bilo treba kar nekaj časa, da smo se naučili tega novega sistema. Najbolj stresno je bilo za mamo, ker se je morala najprej ona naučiti uporabljati platformo Edmodo in potem je naučila še nas. Pa še internetno povezavo je bilo treba ojačiti.

Sedaj pa, zjutraj takoj po zajtrku se sam povežem na Edmodo s tablico, poslušam posnetke, naredim naloge, jih slikam in jih pošljem učiteljici. Skušam narediti vse čimbolj hitro, tako da sem lahko več časa prost in lahko grem ven.

Biti doma mi je zelo všeč, ampak imam srečo, da imamo veliko dvorišče. Če bi živeli v stanovanju, pa bi sigurno mislil drugače. Naša družina se je bolj povezala. Tudi tata je bil večkrat doma, čeprav na izobraževanju po spletu. Kar pa mi najbolj manjka od šole, je igranje nogometa s prijatelji.

Aleš Paulin  
4. r.

Za pusta nas je presenetil coronavirus, zato smo ostali doma. Naloge smo dobili preko platforme EDMODO. Bil sem zelo žalosten, ker nisem šel v šolo. Na začetku je bilo težko, ker nisem razumel kako opravljati nalog. Nato mama in oče sta me naučila in je postajalo vedno lažje. Jaz opravi naloge in mama jo pošlje preko platforme učiteljicam. Ko je oče ponovno začel delati, sem se moral zbuditi zgodaj zjutraj, kajti me je mama peljala v Števerjan k babici. Mama dela do enih, zato šolske obveznosti opravljam popoldne. Nalog je precej in včasih je težko, vendar so mi nekatere zelo všeč. Komaj čakam, da gre virus mimo, da se vrnem v šolo in srečam svoje prijatelje.

Daniel Hlede  
4.r.

Doma se počutim še kar dobro. Zjutraj se pripravim, pojem zajtrk in začnem z opravljanjem šolskega dela. Mislim, da nam sedaj učiteljice dajejo več nalog, kot so nam jih dajale v šoli. Ko popoldne nimam nalog, grem v park, na travnik ali pa se učim španščino. Kar mi je tudi všeč je, da pišem pesmi, saj bi rada postala pevka. Pogrešam sošolce in včasih sem žalostna, ker nimam s kom se igrati. Brat in sestra nimata časa zame in sta večkrat na telefonu.

Matilda Komic  
4.r.

Pouk na daljavo je precej zapletena zadeva. Nismo vajeni se učiti in pisati preko računalnika, toda je zabavno. Žalostna sem, ker se ne smem družiti z drugimi. Srečna pa sem, ker imam velik vrt in se lahko v njem igram. Zelo mi je žal za tiste otroke, ki živijo v stanovanju. Tudi moja prijateljica je živela v stanovanju, kjer ni imela vrta. Starši so se želeli preseliti in tik preden so izjavili, da moramo biti vsi doma, so se preselili v veliko hišo z vrtom. Sem zelo vesela zanj.

Naš dan poteka tako, da se učimo do kosila in potem gremo se igrat ven. Moj brat je že v drugi srednji, zato ima veliko nalog. Morali smo si izposoditi šolski računalnik, ker drugače bi se morali vrstiti z uporabo tega in ne bi bili nikoli vsi skupaj. Ko se kaj zakomplicira, se oče razjezi; posebno, ko ne dela internetna povezava. Pred to situacijo nismo znali delati videoposnetkov, sedaj pa smo se tudi tega naučili. Vesela sem, ker v šoli nismo imeli športnega dne, istočasno pa žalostna, ker sem si izgubila vse lepe stvari, ki jih navadno opraviš v petem razredu. Ta nov šolski sistem je pripomogel, da boljše uporabljamo računalnik. Čudno se zdi, ko pomislim, da pred tremi meseci sem se učila v šoli s sošolci in učiteljico, zdaj pa sem doma, ki se učim sama s pomočjo staršev.

Mila Miklus  
5. r.

Zaradi koronavirusa, smo od začetka marca doma in sledimo šolskemu pouku preko računalnika. Mislim, da je ta nov način šolanja dober, saj se lahko sam organiziram s časom in s pisanjem nalog. Malo sem žalosten, ker sem dva meseca zaprt doma in ne vidim svojih prijateljev. Naloge opravljam preko računalnika, dobivam jih

preko platforme Edmodo. Starši delajo z doma in zato skušam biti samostojen. S tem, da je moja mama doma, mi lahko razloži in pomaga, če kaj nisem razumel. Ko končam naloge, če sem bil priden, se lahko grem igrat videoigrice z Izakom.

Nicolas Mega  
5. r.

Naloge pišem zjutraj. Pouk na daljavo poteka tako, da zjutraj pogledam z mamo na računalnik koliko in katere naloge imam. V Števerjanu na Bukovju, kjer stanujem, imamo slabo internetno povezavo. Naloge pišem tudi popoldne, kajti imam tudi brata, ki obiskuje 3. razred osnovne šole in tudi on potrebuje računalnik.

Nisem zadovoljen s poukom na daljavo, ker po platformi Edmodo, kjer dobivamo naloge večkrat pride do napak. Zbrisal nam je vse naloge meseca aprila. Preden naredim nalogo, poslušam videoposnetek na katerem je razlaga učiteljice.

Naloge prejemam dvakrat tedensko, ob ponedeljkih in četrtek. Zelo pogrešam pouk v šoli, ker ne vidim učiteljic. Letos bom dokončal 5. razred osnovne šole in pogrešam druženje s sošolci.

Patrik Manià  
5.r.

Pouk na daljavo zahteva samostojen način dela. Ob ponedeljkih in četrtek nam učiteljice naložijo naloge na platformo Edmodo. Vsaki nalogi pripišejo tudi rok oddaje. Včasih nam pripravijo kontrolke v obliki kviza. S tem načinom se znajdem dobro, vendar upam, da se čimprej vrnem v šolo. Čeprav mislim, da do septembra se ne bomo vrnili. Največ mi manjka nogomet in se učiti v razredu.

Jaz sem se organiziral tako, da ob ponedeljkih in četrtek pišem naloge. Od ponedeljka do petka igram kitaro. Ta način pouka, po mojem mnenju, nima prednosti. Slabosti pa je veliko, kot so: biti stalno doma, težave pri pošiljanju nalog in ne imeti direktnega stika z učiteljicami. Nekateri pa nimajo niti možnosti tiskanja in pošiljanja nalog. Na začetku sem imel težave pri izpolnjevanju vaj. Po dveh mesecih sem se naučil samostojno uporabljati računalnik in se privadil na tak način pouka.

Gabriele Falcicchia  
5.r.

Koronavirus - tega imena še kako ne bom pozabil. Na začetku se mi je zdelo v redu, ko so nam sporočili, da zaradi tega virusa ne bo pouka. Bil sem vesel, da mi ni treba vstajati zgodaj zjutraj in se učiti ter pisati domačih nalog. Bil sem zadovoljen, da bom lahko doma in se igral z mojimi prijatelji, šel k nonotom v Števerjan. Počasi pa so se naše učiteljice odločile, da nas malo zaposlijo in so nam preko spletnega registra Spaggiari začele pošiljati naloge. Sproti sem jih opravljal, da sem bil čim prej prost. Deseti marec, moj rojstni dan, sem zadnjič videl moje nonote, kajti so naslednji dan zaprli meje.

Dneve preživljam tako, da najprej opravim

vse šolske obveznosti in kar mi ostane časa sem zunaj in se igram s sestro. Malo pogrešam šolsko življenje, saj v šoli sem se igral in družil s sošolci in prijatelji. Učenje na daljavo je za nekaj časa v redu, ampak meni je bolj všeč, če mi snov predavajo učiteljice, da se vidimo in pogovarjamo. Končujem 5. razred in septembra grem že v šolo v Gorico. Hudo mi je, ker se ne bom več vrnil v osnovno šolo v Števerjan. Upam, da se ta situacija čim prej reši in da se bomo lahko ponovno družili kot prej brez mask okrog ust.

Izak Miklus  
5. r.

## DAN BREZ POUKA

Skušal bom prikazati pozitivne in negativne plati tega obdobja, čeprav pozitivnih je zelo malo. Pozitivno je gotovo to, da lahko grem kasneje spat in se zjutraj kasneje zbudim. Meni je bolj všeč pisati naloge doma in lahko sam odločam, kdaj si privoščiti krajši odmorček. Negativno pa je gotovo to, da ne vidim prijateljev in težko dokončam vse naloge.

Moj dan poteka na sledeči način. Zbudim se ob osmih in zajtrkujem z družino, se malo igram ter si umijem zobe. Ob desetih začnem z opravljanjem nalog. Opoldne pojem kosilo in nadaljujem s šolskim delom. Popoldne grem obiskat sestrice, ki so se komaj preselile, in vsi skupaj skačemo na skakalni mreži.

Sebastian Korsič  
5. r.

## INTERVJU O POUKU NA DALJAVO V ČASU KORONAVIRUSA

- *Kaj misliš?*

Jaz mislim, da je koronavirus zelo koristna stvar za ljudi.

- *Zakaj?*

To je zelo koristno, ker smo razumeli, da smo preveč uničevali naravo. V Benetkah in v Trstu ni bilo že veliko let delfinov, sedaj pa so.

- *Zakaj to ni koristno?*

To ni koristno, ker veliko ljudi je izgubilo delo in veliko jih je celo umrlo.

- *Kaj ti ni všeč?*

Da vsi govorijo samo o tem!

- *Kaj ti je všeč?*

Najbolj me veseli to, da smo si izgubili športni dan v šoli.

- *Kako poteka pouk na daljavo?*

Pouk na daljavo poteka preko spleta. Učiteljice naložijo naloge in napišejo rok oddaje. Če mi ne vrnemo naloge je upoštevano kot, da je nismo naredili.

- *Ali ti manjkajo sošolci in učiteljice?*

Ja zelo. Vsi mi manjkajo.

Tereza Škorjanc  
5. r.



## LETOS BREZ LIKOFA 2020

Elija Muzic

Zaman bi bilo, da bi še opisovali tedne in mesece, ki so za nami. Vemo, da so postali del naše in svetovne zgodovine, saj, kot pravijo »ta stari«, je bilo hujše kot vojna, ki so jo pred desetletji sami doživeli.

Vsi vemo, da se je leto začelo nekako drugače od vseh prejšnjih, pravzaprav se je začelo kot vedno in se nato nenadoma zaustavilo. To se je zgodilo tudi z organizacijo vaških tradicij, praznikov in trenutkov, ki dokazujejo in podpirajo druženje in sodelovanje med različnimi društvi. Med vsemi ne moremo pozabiti na »Likof«, praznik vina in domače jedi. Štirinajst neprekinjenih let nam je uspelo počastiti števerjansko vinsko bogastvo, domačo kuhinjo in lepoto naših krajev. Postal je praznik, s katerim nudimo vsem obiskovalcem toplino naše vasi. Letošnje, petnajste izvedbe, ki naj bi potekala od 5. do 7. junija, žal nismo izvedli. Organizacijski odbor se je s težkim srcem tako odločil, toda se zaveda, da so varnostni ukrepi resna stvar. Omejitve se v teh dneh počasi

rahljajo, še dolgo pa bo treba, preden bomo lahko »živel kot prej«.

Na letošnjem Likofu, poleg tradicionalne predstavitve novih vin, domačih gostiln, vodenih degustacij in večerij v vinogradu, bi program obogatila tudi dokončna predstavitev briških noš. Te smo jih v osnutku lahko že videli v mesecu decembru, za katero je Občina Števerjan, v sodelovanju prav z društvom Vinoteka in sofinanciranjem dežele FJK, podprla projekt Goričanke Alice Sivilotto. Dogodek, ki bi predstavljal vsebinsko bogato točko na programu tridnevnega praznika, bo torej premeščen najbrž v jesen, mogoče v drugačni obliki.

Društvo Vinoteka bo neprekinjeno še vedno skrbelo za promocijo števerjanskega okolja, najbrž letos v malo bolj »skriti« obliki, toda vedno v sklopu prepoznavnosti in širjenju vaških gastronomskih odlik.



# ZAHVALA VSEM PROSTOVOLJCEM

Marjan Drufovka

V tem zadnjem času, v obdobju pandemije, se veliko govori in piše o prostovoljcih, ki se razdajajo v dobrobit vseh nas, še posebno pa v dobrobit ljudi v stiski in šibkejših. Morda se bomo sedaj končno zavedali, da so vsi prostovoljci naši pravi odrešeniki vse dni v letu. Tega ne smemo nikoli pozabiti! Tako smo spoznali različna združenja, ki delujejo na vsedržavni ravni: Društvo prostovoljnih karabinerjev, Nacionalno združenje alpinov, italijanski Rdeči križ, Združenje prostovoljnih gasilcev, Civilno zaščito in še bi lahko naštevali. Žal pa se na te spomnimo le v primeru potrebe, nuje. To se pač dogaja v naši preljubi državi Italiji.

Potrebno je napraviti korak nazaj in ponovno ovrednotiti celoten sistem Civilne zaščite! Oče ustanovitelj, pokojni Giuseppe Zamberletti, si je zamislil solidno, državno strukturo, ki sloni na prostovoljcih. Vse se je začelo prav v naši deželi FJK, in to pred štiriinštiridesetimi leti v potresnem letu 1976, ko so ljudje z golimi rokami odstranjevali ruševine, ko so ljudje sočloveku pomagali z besedo, ko so se ljudje preprosto razdajali za skupnost. Te so preproste osnove, na katerih danes sloni celoten sistem Civilne zaščite, ali bi vsaj moral sloneti. Civilna zaščita je z leti postala del sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, oziroma poseben del namensko organiziranih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Nikoli nesmemo pozabiti, da so tudi prostovoljci skušali po svojih močeh zagotoviti solidarnostno pomoč v primeru širjenja koronavirusa in s tem povečanih potreb najbolj ogroženih občanov, npr. organizirana pomoč starejšim in bolnim pri zagotavljanju oskrbe z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami, zdravili ali tudi preprosto samo z besedo. Tako lahko povemo, da so prostovoljci iz Koprivnega hodili na domove starejših in osamljenih občanov samo za preprost pozdrav, klepet in kratkočasje.

## OLJČNE VEJICE

Domači župnik Marjan Markežič je na oljčno nedeljo, 5. aprila ob 9. uri, blagoslovil oljčne vejice. Da bi lahko tudi v tem težkem trenutku začutili vstop v veliki teden občuten, so prostovoljci števerjanske civilne zaščite delili blagoslovljeno olčje po vasi. Kdor je želel, je ob določenem urniku za svoj zaselek, pričakal sredstvo civilne zaščite pred svojim domom. Sredstvo je vozilo počasi in je zvočno obveščalo svoj prihod. Štartali so s trga Svobode, po Oslavski ulici, na Sovenco, gor po Grajski ulici, dol po Ščednem, na Palušče, v Grojno, na Bukovje, po Klancu, na Gmajno, mimo Valerišča, na Mocver, dol na Jazbine, na Dolgi breg, po Ušju, na Rovesco, mimo Križišča, na Klanec, v Škorjansko jamo, na Ašči, dol na Breg in Grdinco. Tako je tudi letos oljčna vejica prinesla blagoslov v naše domove.



## BLAGOSLOVLJENI KRUH

Doživetje oljčnih vejic je bilo ganljivo in uživeto, saj so občani gesto zelo cenili. Prav zaradi tega so delili prostovoljci števerjanske Civilne zaščite na Veliko soboto blagoslovljeni kruh po vasi z velikonočnimi voščili števerjanske in jazbinske župnije ter prostovoljcev in občinske uprave. Na naše domove so prinesli toplino, bližino ljudi, ki jim domača vas nekaj pomeni.



## DOBROSRČNA AKCIJA

Briške kmetije doživljajo res težak trenutek zaradi novega koronavirusa. Tako setudi domača kmetija Il carpino trudi, da bi še naprej gojila stike s svojimi strankami. V vsakdanjem vrvežu se lahko pripeti, da pride, med nešteti opravljenimi deli in ustekleničenimi steklenicami, tudi do kake napakice. Tega se lastnika Ana in Franco Sosol zavedata. Na steklenici Friulano

exordium je prišlo do nevšečnosti. Tako je pošiljko vina prejela na svoj dom tudi redna stranka, Mauro Ronca iz Verone. V velikonočnem času, ko je briško steklenico odprl, se je zavedel, da nekaj ni v redu. Hrbtna etiketa steklenice je namreč pokrivala glavno, na sprednji strani kmetije Il carpino. Sledili so šaljivi sms-i. Ani in Francu je prišla ideja, da bi lahko prazno steklenico dali na dražbo in izkupiček namenili ekipi Civilne zaščite

iz Števerjana. Tako se je pričela dobrosrčna akcija. Hvala Debori in Dariotu, ki sta izziv sprejela in dala denarni prispevek, katerega pa zaradi zasebnih razlogov ne razkrijemo. Prisrčna zahvala vsem.

Tudi to je Civilna zaščita oz. to je smisel, ki ga je od celega začetka zasledoval g. Zamberletti. Žal so se njegove sanje, ideje, v letih razblinile v vodstvenih sobanah.

## ZAPORA CESTE V GROJNI

Marjan Drufovka

V teku je sanacija in utrditev bregov potoka Grojnice ter ureditev pretoka vode v odseku, ki je v pristojnosti Občine Gorica. Dela vodi služba Gozdnih redarjev. Vredna so skoraj 200.000,00 evrov in jih izvaja podjetje ICES iz Martignacca. Za nemoten potek del naj bi bila cesta v Grojni, ki pelje proti Števerjanu, zaprta za promet trikrat

po tri zaporedne dni, od ponedeljka do srede. Vsi pa žal vemo, da to ni držalo in da je bila cesta do danes zaprta skoraj mesec dni. Zagotovljeno je bilo, da cesta ne bo več zaprta, v preostalih dneh naj bi veljala delna zapora ceste z izmeničnim enosmernim prometom, ki naj bi bila urejena s semaforjem.



## VELIKA NOČ 2020 V ČASU COVID-19

Ilaria Bergnach

Ukrepi za zajezitev okužbe s koronavirusom so v preteklih mesecih krojili versko življenje po vsem svetu. Celotno dogajanje, ki je seveda močno vplivalo na naše vsakdanje življenje, je vplivalo tudi na doživljanje letošnjega velikonočnega praznovanja. Vseeno pa je pomoč tehnologije in medijev omogočila, da bi kljub celotnemu dogajanju in omejitvam, lahko vseeno (čeprav drugače) doživeli letošnjo Veliko noč. Mašni obredi so potekali na spletu preko live streamingov, po radiu in preko televizijskih prenosov. V Števerjanu pa smo simboliko vstajenjske velikonočne maše priklicali z zvočnim posnetkom, ki je nastal med vstajenjsko procesijo iz župnijske cerkve sv. Florijana, na dan Velike noči, 15. aprila 2001, ob 5.30.

Križu in nebu so v sprevodu sledili najprej mošje, za njimi zbor in nato žene. Procesija je iz Britofa krenila

proti Gabrskemu koncu, tam zavila okoli vodnjaka in po isti poti spet do cerkve. Maševal je domači župnik Anton Lazar. V posnetku se lahko sliši petje mešanega cerkvenega pevskega zbora pod vodstvom Hermana Srebrniča, v podlagi so zvonovi v rokah domačih pritrkovalcev, ki so pozdravljali Kristusovo Vstajenje.

Posnetku, ki ga je posnel Jan Leopoli in za katerega digitalizacijo, mastering in videoediting je poskrbel MMC S. K. P. D. F. B. Sedej, lahko še prisluhnemo na Facebook strani in YouTube kanalu *F. B. Sedej*.



## SIMBOL UPANJA ALI DOBRE NADE – KORONAVIRUSNI MLAJ

V uredništvo Števerjanskega vestnika je v prvih dneh meseca maja dospela novica, da je na domačem trgu bil postavljen tradicionalni mlaj. Kljub težkim časom so se nekateri vaški fantje opogumili in, v strogem upoštevanju odredb zoper koronavirus, postavili na »plac« lep in visok mlaj. Krasil ga je, kot običajno, beli list – brezova veja in bršljanov venec. Tako kot pri

nas so se tudi po številnih drugih vaseh pojavili mlaji, saj so prebivalci teh krajev zelo navezani na to dolgoletno tradicijo. Mlaj je v starih slovanskih verstvih veljal za simbol prebujanja narave in obnovljene drevesne rasti, letos pa je zadobil še posebni, priložnostni pomen dobre nade ali dobrega upanja za boj proti nevidnemu sovražniku, koronavirusu.

## KAKO JE ŽIVETI DANES – INTERVJUJI Z MLADIMI ŠTEVERJANCI

Intervju: Ema Terpin



**Ime in priimek:** Petra Ciglic

**Bivališče:** Klanec 1

**Vaško ime družine:** z Gmajne

**Letnik:** 1998

**Horoskop:** ne vjrm, ma rak

**Najljubša hrana:** sveže pečen kruh in pršut

**Najljubša pijača:** Marelice pod šnopcem od Jureta z Višarji spada pod pijačo?

**Študij:** tuji jeziki in literature v Vidmu

**Hobiji:** branje, kuhanje, pisanje, risanje, Vestnik

**Šport:** nekaj rekreacije (tekanje)

**Najljubše glasbene zvrsti:** ameriška glasba iz 50-60 let, rock glasba

**Knjiga na nočni omarici:** Racconti di un pellegrino russo

**Odrasla si že nekaj časa, ampak bi nam lahko vseeno predstavila svoje sanje »ko boš velika«?**

V prihodnosti bi se mogoče najraje ukvarjala s poklici na področju jezikov, kot je prevajalstvo. Tudi na univerzi študiram več jezikov, kar me zelo navdušuje.

Svojo študijsko pot sem sicer začela na medicini, da bi postala zdravnik, toda sem kaj kmalu ugotovila, da ni bila prava izbira. Nato sem spremenila in se vpisala na jezike. Že od malega so me namreč navduševali. Do sedaj sem se soočila s slovenščino, italijanščino, angleščino, nemščino, ruščino, španščino ter na klasičnem liceju latinščino in staro grščino. V bodoče pa bi rada spoznala še kak slovanski jezik, saj sem se zelo navdušila nad ruščino v letošnjem letu, tako iz vidika jezika kot kulture. Vseeno pa me zelo zanima tudi delo doma, kjer imamo podjetje, čeprav se zavedam, da bi bilo malo preveč samo zame, zato bi mogoče v prihodnosti prevzela le en del. Všeč mi je tudi pisati, zato bi se rada usmerila tudi v novinarstvo ali prozaistiko. Eden izmed sanjskih poklicev je od vedno bil tudi risanje oblek ... kar se pa gotovo ne bo uresničilo.



**V Števerjanu živiš od malih nog, ampak Števerjan je zelo velik. Kakšen kraj se ti v njem zdi najlepši? Morda razgledne točke, vinogradi, vinske kleti itd.**

Zelo mi je všeč vinograd pod občino, ki na koncu meji s Slovenijo. Ko je jasno nebo, se od tam vidi do morja. Drugi kraj, ki mi je bil od vedno všeč, je »boškič« pod mojo hišo, kjer je tudi potok. Tam sem večkrat našla kake ostanke iz druge svetovne vojne. Najlepši predmet, ki sem ga tam našla, je bila zvezda, ki je bila verjetno pripeta na kapi kakega vojaka. Poleg teh dveh krajev, mi je posebno pri srcu tudi naš »plac«.

**Izvedela sem, da si pristopila v uredništvo Števerjanskega vestnika. Ali bi lahko bralcem orisala ideje, ki jih novi člani želite doprinesti?**

Seveda. V pogovoru je prišlo v ospredje mnenje, da je v Števerjanu veliko talentov, veliko mladih z najrazličnejšimi interesi in bi bilo lepo, da pride beseda do vseh, da lahko vsak pokaže, kar zna. Vsak lahko pripomore k temu, da se pripravi celotna izdaja in vsi imajo lahko možnost povedati svoje. Nadalje bi Vestnik ne bil na splošno usmerjen, ampak bi se iz leta v leto osredotočal na vzdušje in mnenje nas Števerjancev. Npr. v tem obdobju koronavirusa smo povprašali naše ljudi, kako so doživljali ta čas, da bi to tudi ostalo za bodoče generacije. Vestnik naj bi bil ne le nekaj objektivnega, ampak doživetega.

**Poleg delovanja v društvu seveda obiskuješ tudi univerzo. Če se ne motim, pa so v tem obdobju karantene lekcije in izpiti potekali preko interneta. Kako je to zgledalo? Je bilo uspešno?**

Iskreno povedano je bilo zelo »komot«, drugače moram vsakič opraviti zelo dolgo pot: najprej z avtom, nato z vlakom in nazadnje še dobre pol ure peš do univerze, da ne omenjam menjav iz stavbe v stavbo na druge lekcije. V tem obdobju je bila univerza veliko bolj »pri roki«. Posledično sem imela veliko več časa in sem lahko pomagala doma, delala v vrtu, kuhala itd. Negativna plat tega študija na razdaljo je, da se ne srečuješ s prijatelji, kar zelo pogrešam, in seveda, da je težje slediti lekcijam. Vse skupaj pa je bilo tudi zelo smešno, saj se je ustvarilo cel kup smešnih situacij, na primer, ko profesorji ne znajo gledati v kamero in si snemajo samo čelo, ali drugi pozabijo izklopiti mikrofone ... Problem bo verjetno sedaj za izpite, saj potrebujemo dobro internetno povezavo.

**Koronavirus je bila težka preizkušnja za vse nas kot tudi za naše društvo. Kako si reagirala na novico, da Festivala ne bo? Je padla kakšna solza?**

Jokala nisem, recimo, da mi je zelo čudno si predstavljati leto brez Festivala. Festival je namreč za nas Števerjance kot dodatni letni čas. Zelo čudno bo tudi, ker ne bom, prvič po dolgem času, praznovala rojstnega dne na Festivalu. Takrat se dobimo vsi mladi in pogrešam palačinkarice, privatne koncerte v kuhinji ob pranju posode itd. Čuti se, da nekaj manjka. Se pa seveda strinjam z odločitvijo odbora, da Festival odpade, raje kot pa da bi se predstavilo dvomljive možnosti. »Bujši taku in ga nrdit dobro drugo ljto. Bo še bolj speciale, ki ljtos ga ni blo, n ga bmo trkj čakli.«

**Hvala, Petra, za prisrčen pogovor.**

Hvala, Ema, za nominacijo.

**Aja, že skoraj bi pozabila. Koga izbereš za naslednjega intervjuvanca?**

Naj se pripravi Klara Terčič, bo še zanimivo.

# IZ BRIŠKEGA ČASNIKA

## NAREDI SI SVOJ PRAZNIK ČEŠENJ

Tina Novak Samec,  
direktorica ZTKMŠ Brda

Tudi Brda so postala žrtev koronavirusa. Nenujni obrati so zaprli dejavnosti. Nočitvene kapacitete, gostilne, kmečki turizmi, ... vse je zaprlo duri. Zastrlo zavese. Prireditve in druženja so bili odpovedani. Kot vse druge destinacije, je tudi nas zajel strah, da ne bomo zmogli, da je pred nami neskončno obdobje in se sami pri sebi jezili: **»Pa ravno sedaj, ko smo si tako dobro zastavili pot! Ko so odzivi trga tako pozitivni za briško destinacijo!«**

Obstali smo, zajeli par globokih dihov in nato pokazali odločnost, da se, tako kot veliko preteklih briških generacij, izkažemo v iznajdljivosti, inovativnosti in ustvarjalnosti.

Porodila se je zamisel »Briška češnja v vsak dom«. Kot neke vrste podajanje roke, v oporo, briškim sadjarjem, pred katerimi se je napovedovala dobra letina češenj. **»Kam z njimi, če bo vse zaprto?«** je bila poglobljena skrb vseh nas. In tako smo si zastavili digitalno promocijo, s katero smo naše sledilce približali lepotičenju češenj: od zgodnjepomladanskih popkov, čudovite beline cvetenja pa vse do dozorevanja rdečih lepotic.

S sadjarji in lokalnim prebivalstvom smo spletli izjemno tiho sodelovanje, roko pa so nam obenem ponudile tudi druge destinacije v Skupnosti Julijskih Alp. Tako je nastal seznam sadjarjev in slovenskih krajev, kjer so prisotni briški sadjarji, kar pa je najbolj izjemno: iz številnih koncev Slovenije smo prejeli ključ: **»Kdaj boste tudi naše kraje posladkali z vašimi češnjami?«** Briška češnja nas je spet zbližala.

V Brda se je vrnil živahen turistični utrip. Izjemen odziv nas je spodbudil, da iz tovrstnega večplastnega angažiranja lokalnega prebivalstva in obiskovalcev Brd ustvarimo nov izziv: **preoblikujemo Praznik češenj**, ki ga zaradi protikورونا ukrepov ne moremo izvesti v tradicionalni obliki, v **osebni paket doživetij**.

**»Naredi si svoj praznik češenj«** je kombinacija **varnostnih ukrepov**, kot so higienski ukrepi, ohranjanje razdalje ter razpršenost obiskovalcev na naši **zeleni destinaciji**, **spontanosti in samostojnosti** pri sestavljanju doživetij z vključevanjem **lokalnih in butičnih produktov, ter igrivosti, topline, pozitivnosti, razigrane energije in gostoljubnosti** briškega prostora.

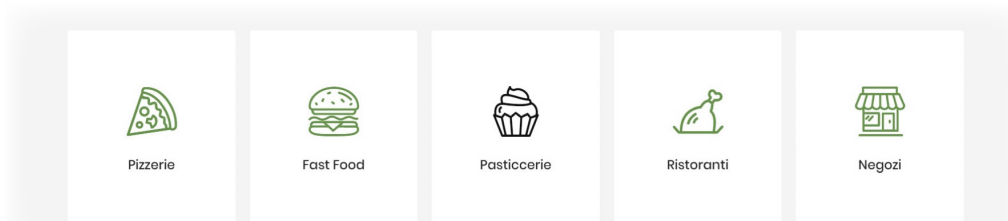
**»V Brda moram priti še!«** je vodilo, ki mu sledimo, ker smo prepričani, da so Brda cvet s tisočeriimi cvetnimi listi, enim lepšim od drugega. Ne boljšega, ampak drugačnega. Brda so zelena, pomirjujoča, elegantna, prefinjena, pa vendar preprosta, spontana, pisana na kožo vsakemu: od avanturistov, enogastronomskih zahtevnejšev, mlajših in starejših parov, mladostnikov, družin, skupin do poslovnih partnerjev. **Brda so doživetje čez vse leto in iz slehernega zornega kota.**

»Naredi si svoj praznik češenj« je vedno znova nov začetek.

Kot novo jutro, ko si na mizo postavimo poljuben kolaž doživetij: od zobjanja češenj; odkrivanja skrivnosti svetovno priznanih vinarjev; objemanja cipres ob Vili Vipolže ob misli, koliko vitezov je že pospremila njihova senca; poslušanja spominov briških gospodinj; režanja ob zgodbah starejših vaščanov, ki komaj čakajo na novega poslušalca; spontanega vihtenja čopičev, ko želimo na platno preliti svoja občutja ob čutenju briške vedrine; sprehoda skozi sivkina polja, ko nam sivkin vonj in pogled na poplesovanje metuljev zariše nasmeh na obraz; zadovoljstva, ko si po več urni kolesarski ali pohodni turi po Brdih, privoščimo oddih ob žuborečem potoku ali kamnitem mostičku.

Naredite si svoj kolaž doživetij. Vedno znova. Vedno drugačen. Vedno izjemen.

# RI-GO: KO ZNANJE IN TEORIJA POSTANETA PRAKSA



*Pet bivših študentov tehničnega zavoda Jurij Vega iz Gorice, nekateri so zelo dejavni tudi v Števerjanu, si je v času koronavirusa zamislilo sistem, ki bi prišel naproti gostincem in kupcem – to je portal riGO. Daniel Peteani študira multimedijske vede in tehnologije v Vidmu. Manuel Lupoli študira Internet of Things, Big Data & Web v Vidmu. Guglielmo Frati študira informatiko inženjersko na milanskem Politecnico. Alek Devetak študira upravljanje podjetij na univerzi Bocconi. Erik Berlot se trenutno ukvarja s programiranjem spletnih strani.*

## 1. Kako je prišlo do te ideje?

Čeprav smo vsi izbrali različne študijske poti, se po končani višji šoli še vedno radi srečujemo. Med karanteno smo se pogosto slišali in srečevali preko videoklica. Nekega dne, smo se pogovarjali o tej krizni situaciji in o tem, kako bi lahko s svojim znanjem, ki smo ga pridobili v teh letih študija, pomagali ljudem, ki so bili najbolj pod udarom.

## 2. Kaj sploh je riGO?

riGo je portal, ki omogoča sprejemanje digitalnih plačil. Zamislili smo si ga tako, da bi gostinci lahko enostavno sprejemali digitalna plačila. Večina ljudi ni dobro razumela, kako deluje in čemu služi. Mislili so, da se povežejo na portal in lahko od tam direktno naročijo hamburger. riGo seveda ne služi temu. Že od vsega začetka smo namreč vsi soglašali, da nima smisla razviti spletne strani, ki bi delovala podobno kot že znani Just Eat, FoodRacers ipd. Te so namreč že dobro razvite in uveljavljene. Zamislili smo si popolnoma nov koncept: gostinec dobi naročilo, portal avtomatično ustvari številčno kodo pet šifer (npr. 12345). To kodo gostinec posreduje stranki, ki se mora povezati na našo stran in jo vnesti. Po vnosu kode ima možnost plačati s kartico Visa, American Express ali pa Mastercard. Skratka se stranka in gostinec izogneta plačevanju z bankovci.

## 3. Katere prednosti ima tak sistem?

Prednosti tega sistema so, da je gostinec

popolnoma svoboden pri upravljanju kanalov prodaje s strankami, da prodajalec takoj vidi plačilo na svojem računu in da je portal zastoj - treba je seveda plačati provizijo Stripe (1,4% + 0,25). Stripe je servis, na katerega se naš portal poveže za obdelavo plačila.

## 4. Vsak izmed vas se je pri uresničevanju te pobude osredotočil na določen del. Kako ste si porazdelili naloge?

Erik nam je dal na razpolago strežnike, na katere smo lahko namestili program. Manuel, Daniel in Alek so programirali *Frontend* (t.j. kako spletna stran zgleda). Guglielmo je programiral *Backend* (t.j. povezavo s sistemom za plačila). Vsak je programiral direktno od doma, celoten program smo pripravili po smart-workingu.

## 5. Kako so na to pobudo reagirali gostinci in kupci?

Veliko ljudi je izrazilo zanimanje za portal. Z ublažitvijo karantene ga gostinci vedno manj uporabljajo, to pa na srečo pomeni, da se končno vračamo k bolj normalnem življenju.

## 6. Kako gledate za naprej, se bo dalo to idejo še dodatno razvijati in izkoristiti?

Trenutno še razmišljamo, ali bi projekt nadaljevali. V primeru, da bomo nadaljevali, ga bomo morali zelo spremeniti. Portal ne bo več namenjen samo gostincem, ampak vsem podjetnikom, ki bi želeli

## SOVICA OKA MED BOROVCI

Ilaria Bergnach

Med borovci v Števerjanu je za krajši čas poiskala zatočišče lesna sova z mladičkom. Znanstveno ime tega nočnega plenilca je *Strix aluco*. Ni naključje, da je izbrala borovce, saj so za habitat tovrstne sove značilni prav sadovnjaki, listnati in iglasti gozdovi. Naši borovci, ki sicer niso pravi gozd, so pa iglasti in so se izkazali za odlično prenočišče. Lesna sova zraste od 37 do 43 cm in ima razpon peruti med 96 in 104 cm. Po celem telesu prevladujejo rjavi odtenki, ki se vzorčasto prelivajo od svetlih do temnih

tonov. Mladič pa je začetno v celoti bel z velikimi rjavimi očmi, ki se odlično prilagodijo gledanju v popolni temi. Ta sova naj bi imela najboljši nočni vid med vsemi pticami, saj je v njeni mrežnici več kot 56.000 receptorjev za svetlobo na kvadratni milimeter.

Sosed Tomaž je, skupaj z otroki, poskrbel za mladička s kupčkom listja in dežnikom. Kmalu pa se je pojavila tudi lepa lesena hiška, kjer bi se lahko mama sova in mladič zatekla. Ni primanjkovalo niti hrane. Lesna sova se sicer najraje posladka z majhnimi glodalci, žabami, deževniki in žuželkami.



Ko smo že mislili, da bi lahko postala nova maskota naših borovcev, je le nekaj dni kasneje že ni bilo več na obzorju. Kdo ve, mogoče se zaradi domačega števerjanskega gostoljubja sosedov lahko še povrne.

## BARVANJE PIRHOV IN PRAZNIK 1. MAJA LETOS NA SPLETU

Maja Humar

Koronavirusna pandemija je globoko zarezala v naš vsakdan: naše navade so se spremenile čez noč, šole so zaprte in vse dejavnosti, ki smo jih izvajali v popoldanskem času, prekinjene.

Tudi pri društvu Briški grič smo morali začasno prekiniti delovanje otroških in mladinskih skupin. V kolikor ne vemo, do kdaj bodo strogi ukrepi za zajezitev širjenja koronavirusa še veljali, ni mogoče napovedati, kdaj bo delovanje

skupin ponovno vzpostavljeno. V velikonočnem obdobju pri društvu že več kot 20 let vsako leto prirejamo delavnico barvanja pirhov. Na sedežu našega društva se otroci zberejo in s pomočjo in nasveti vzgojiteljic izdelajo pisane in kreativne pirhe. Delavnice v teh obliki letos žal ni bilo mogoče izpeljati.

Pri društvu pa smo si zamislili alternativno obliko: otroke smo povabili, da svoje pirhe





barvajo doma. Z vsemi, ki so se najavili, smo na velikonočni četrtek, 9. aprila 2020, vzpostavili videokonferenco, na kateri so otroci pokazali ostalim svoje izdelke. V povezavi z njimi je bila tudi učiteljica gledališke tehnike Kristina Mihelj, ki je otrokom prebrala velikonočno pravljico.

Take oblike srečanja ne bi bilo mogoče izvesti brez dragocene pomoči staršev, ki so otrokom pomagali pri barvanju pirhov in pri vzpostavitvi videokonference.

“Po dolgem času smo se zopet videli, pa čeprav virtualno, in poklepetali, otroci so bili veseli in navdušeni nad čisto drugačno obliko soočenja”, je povedala Ingrid Komjanc, ki pri društvu skrbi za otroško dejavnost.

## SPLETNI PRVI MAJ

... brez mlaja ni 1. maja!

Zaradi korona-omejitev letos nismo postavili mlaja na sedežu društva. Smo pa okrasili naše domove z rdečimi zastavami in napisi ter postavili male mlaje v družinskem krogu na lastnih domačijah. Tudi to je tradicija. Tradicija, posodobljena za čas korona-mirovanja.

Čeprav smo se zaradi koronavirusa morali odpovedati tradicionalnemu prvomajskemu slavu, so se članice in člani društva fotografirali v rdečih društvenih majicah; posnetke so zbrali v kolaž, ki so ga skupaj s fotografijami prvomajskih slavic iz prejšnjih let objavili na društveni Facebook strani. Z napisi in zastavami so okrasili tudi sedež društva na Bukovju.





# “PIŠI KUKR GOVORIŠ”

## PUST TRI MIƏSCƏ

*Drayə Štvərjənkə ən drayī Štvərjənci! Smo sə odločli, də nordimo nu novu rubriku, ki ju bəmo klicəli “Piši ku yovoriš”, čia ki bəmo pisəli usaki krat kejšnu novu doyodiuščinu al iskušnju. Nəč tasya, də ne bəsta misənli... Boj ku druyə je lih zə sə nu məlo posmejət ən ohrənt našu liəpu štvərjənsku yovoricu! Viəmo dobro, də štvərjənščinu ni prau ləhko dent čərno nə biəlo, al ku bi sə reklo, ju spraft u čərkə, zətuə sə bəmo potrudli, də bo diəlo nərəto ku Buəh ukuažē!*

*U Štvərjənu mamə nejšən posebən nəčin yovora ən nejšnə posebnə zvokə, ki jəh dərzdē druyi niməji, zətuə smə moyli uvest u ylaunəm dva nova simbola: tə pərvi ən tə narboj poyuəst je “Ə”, ki prədstauja pouylasnik, tə druyi numiəsto je “Y”, ki prədstauja tistu našu miəšəncu med “G” ən “H”. Puələh tēya, zə vəm poməyət, bəmo nəyləsili boj təškə bəsiədə z nu mihnu čərtu ən bəmo pisəli nə konc strəni ən mihən slovarček tərminu, ki bi ləhko bli nejasni. Upəmo, də sta zəstuəpli prəvilə ən də vəm je use jasno! Ponəvadi smə səmo yovorili po doməčē, od zdej nəprej numiəsto bəmo ləhko tuj pisəli po doməčē use, kar ki bəmo tiəli!*

Zdej pej yramə nəprej yovort druyə rəči. Tuj čə je žē posalo niəki cejta od tistiya žalostniya ən nəsrēčniya 25. fəbruarja, smə tuəkrat zbrali temu pusta. Je žē riəs, də pulovica od tistih, ki huədəji okuəl po vasi z uəzəm jəh je kmetu žē po **mištijərju**<sup>1</sup>, ma liətos sə sə useylih odločli, də bi sə obliəkli ylih u kmetə! Ma tistə tə pravə kmetə, ku u kinotəh: s kləbukəm, sreju nə kuədratə, **yuzəntroyərjəmi**<sup>2</sup> ən viləmi u roki.

Liətos sə sə tə mladi odi mlədinskiya kruəžka dubili pər Janu s Puščə ən zəčənli nəpraujət uəs šē prej ku ponəvadi. Inšoma, sə ya tiəli nort ku čē bət: sə ya fajm ovili də bi jəm ne pihəlo zad zə urat, ya obliəkli ən ahtəli zə ya pofarbət dobro. Kejšni pravəji, də sə ya diələli dən ən nuəč, druyi də ni šē ənkol pəršu tkuə liəp... Tēya ne viəmo; yvišno je səmo, də kadər sə je pərkazəla lakota, je kejšən nəročiu picu s šalaminotəm.

Təcejt pej je nə uənəm kreju svəta šlo niəki nəruəbe. Ən dən si je nejšna žena nə Kitajski zəmisənla nort nu fincəno kusilo zə sojya muəža, ki je komej pəršu dəmu trudən z diəla. Xospa je denla hitro yor nu župcu s **puməšputəčə**<sup>3</sup>, ma sə vide, də zərat silə ju ni skuhəla zədosti...

Təkuə je šlo končət, də ni blo moč vəč jət po vasi ən sə nəm odpadli usi proyrami. Ni zə viərvət čə, ku sə zyodijə rəči! Ni blo druyə, uəs je blo triəba podret. Ən potle, kadər je pəršu tisti dən, ki smə ya usi tərkej čakəli, ni blo useya kuəp nəč. Nobedən ni yuədu ən nobedən ni poju. Nismo pləsəli. Nismo pili mēdicə. Nismo jialə krafu. Nismo ruəštəli po hišəh n punli autu s **korjəndulmi**<sup>4</sup>. Usə kištə od puəštə sə ostalə pokonci. Use je kazəlo, də pejde liəto okuəl brəs pusta. Ma təkret nismo šē viədli, ki nas čaka... Zətuə ki tiskrət nəm nisə šē poviədli, də to u Italji bəmo miəli pust useylih.

Ən təkuə je tuj blo! Žē tri miəscə huədəmo okuəli z **məškərinu**<sup>5</sup> ən rəkəvicəmi... Ən tisti ki si jəh ne dene, dubi pej kronu, ma məyari tistu zlatu zə nə ylavu! Takiya pusta si nobedən ni čaku ən yotuəvo ya niti nobedən ni tau met; zətuə upəmo, də bo pust druyə liəto traju səmo ən dən ku ponəvadi ən də sə bəmo ləhko finalmente obliəkli u kmetə: s kləbukəm, sreju nə kuədratə, yuzəntroyərjəmi ən viləmi u roki.

<sup>1</sup> **Mištijər**: iz italijanščine (mestiere) poklic

<sup>2</sup> **Yuzəntroyərji**: iz nemščine (Hosenträger) naramnice

<sup>3</sup> **Puməšputəč**: iz slovenščine (pol miš pol ptič) netopir

<sup>4</sup> **Korjənduli**: iz italijanščine (coriandoli) pustni konfeti

<sup>5</sup> **Məškərina**: iz italijanščine (mascherina) maska

# PRIPOVED IZ STARIH, POZABLJENIH PREDALOV...

## TININE NOGAVICE -DRUGI DEL-

Originalno besedilo v italijanščini: Nino Š.  
Prevod v slovenščino: Petra Ciglič

V vasi ni bilo doma za ostarele in niti stanovanj za ljudi v stiski. Družine so bile zelo združene in številne. Več generacij je sobivalo pod isto streho: od pradedov do pravnukov.

Nekega žalostnega dne se je neka gospa, že precej v letih, zelo dobra oseba, predstavila pred župana in ga vprašala, ali bi jo lahko gostil za par noči, kajti je v njeni majhni in revni hiši zaradi nenehnega deževja puščala streha in tudi v zidovih so se že pojavljale razpoke. Bližji sorodniki je niso mogli sprejeti. V njihovi revni hiši nekdanjih kolonov, ki sta jo sestavljali dve majhni sobi in stranišče na dvorišču, je spalo namreč že osem ljudi. Župan se je takoj spravil na delo in naročil občinskemu uslužbencu Romanu, naj s svojim trikolesnikom »Guzzi« priskrbi posteljo, omaro, pečko na drva in štedilnik. Opremil je eno izmed praznih sob občinske zdravniške ambulante, ki je stala nasproti mojega urada, da bi gospa v teku par ur lahko imela začasno, a človeško nastanitev.

Logično, jaz o vsem tem še nisem vedel, ker sem bil že doma in je bila pisarna zaprta. Naslednjega dne, ko sem točno ob sedmih zjutraj prišel v urad, sem z začudenjem opazil, da je bil glavni vhod odprt. Zaskrbelo me je, glede na to, da sem v uradu držal kar veliko vsoto denarja (za tiste čase) za plačevanje starostnih pokojnin. Previdno sem poskusil odpreti vrata

svoje pisarne in na srečo ugotovil, da je bilo vse v redu. Takrat še nisem imel sefa, temveč samo majhno omarico v steni, ki so jo zapirala majhna kovinska vratca. Ko sem odprl vratca in videl ves denar na svojem mestu, se mi je tako odleglo, da sem kar na glas zadihal od olajšanja. Opravil sem vsa običajna opravila v uradu in medtem je prišel sodelavec Mario, ta je ena izmed najboljših oseb, ki jih poznam: vesten, urejen, točen, zanesljiv, čistega pogleda. Že od prvega dne se je med nama izpostavil čudovit prijateljski in sodelujoči odnos. Ne spomnim se, da bi ga bil kdaj primoran kritizirati ali grajati, spominjam se le izrazov prijateljstva in prijaznosti.

Malo čez osmo uro zjutraj sva zaslišala nenavadno škripanje odpirajočih vrat in močan udarec nečesa, ki je padlo na tla. Po prstih, ne da bi povzročali niti najmanjšega šuma, sva šla ven na hodnik. Tam sva našla starejšo gospo, v črni obleki, ki je segala do pet, z rjavim predpasnikom in z grobim rjavim puloverjem na ramenih. Na glavi je imela modro ruto s cvetnimi motivi. Mario, ki jo je dobro poznal, ji je dejal: »Tina, kaj pa ti tukaj ob tej uri in v takem vremenu? Pojdi domov!« Gospa ni odgovorila in ni ničesar rekla, odprla je vrata s ključem in izginila. Čez čas je prišel Roman z zabojem polnim drv in nam obrazložil situacijo. Drva je prinesel za Tinino pečko.

*Se nadaljuje...*

# KORONAVINUS

Fabijan Muzic

Škoda, ki jo je koronavirus povzročil svetovnemu gospodarstvu, se je nedvomno dotaknila tudi sektorja vina, ki zagotovo predstavlja najpomembnejši del ekonomije naše majhne vasi. Posledice splošnih zapiranj so v večji meri utrpele tiste vinske kleti, ki sodelujejo z restavracijami in vinotekami – slednje so bile namreč zaprte več kot dva meseca. Te kleti so marca in aprila registrirale vsaj za 70% zmanjšano prodajo. Nekoliko boljši je bil položaj tistih kleti, ki trgujejo z velikimi prodajalci in supermarketi, kajti ti niso bili toliko prizadeti zaradi zapiranj, zaradi tega se jim prodaja ni tako zmanjšala. Več kot 90% vina na območju Collio, sledi, zaradi svoje visoke kakovosti, trgu restavracij in vinotek. To dokazuje, da so bila območja z najvišjo vinogradniško kakovostjo tista, ki so bila najbolj prizadeta. Ne pozabimo, da stoji pred vinom grozdje in ljudje, ki grozdje pridelujejo. Slednji pa še niso direktno občutili pretresa trga minulih mesecev. Zdi se, da je trgategv še daleč, toda ni prav tako ...

Trenutno stanje pandemije zgleda boljše in končno lahko vidimo tudi na področju trga kak žarek svetlobe. Zagotovo pa vemo, da je v tekočem letu izginilo vsaj 30% posla podjetij in kdo ve, kaj nas še čaka. Razmere so še vedno izredno negotove in zagotovo ne moremo stati in čakati. V tem trenutku moramo razmišljati o usodah dveh letin: vina, ki ga imamo v kleti

(iz letine 2019), in grozdja, ki ga imamo še na trtah (letina 2020). Bomo letino uspeli prodati? Bo v kletih dovolj prostora, da jo bomo lahko vinificirali? Katera bo cena grozdja? Katera bo cena vina? Dobra vprašanja!

Gotovo si ne moremo privoščiti, da obstojimo v pričakovanju, da nas bo vlada tudi tokrat rešila. Področje Collio mora z veliko odgovornostjo proizvajalcev vzeti določene odločitve. Te naj ciljajo k ohranjanju cene grozdja in vina, kar bi, v obratnem primeru, slabo vplivalo na vrednost našega teritorija. Rešitve obstajajo, vendar moramo biti vsi pripravljeni nekaj izgubiti. Za ohranjanje cene grozdja in vina na trgu je nujno potrebno zmanjšati količino pridelka na hektar. Slednjega je treba znižati za najmanj 20% v primerjavi s tistim, ki je trenutno dovoljen (od 11 ton na 9 ton/ha). S tem postopkom bi se lahko zmanjšalo količino nižjekakovostnega pridelka v kletih, tako kot tudi na trgu. Obenem bi lahko bila preprečena prodaja nove letine 2020 do aprila 2021. S tem postopkom bi lahko letino 2019 (ki je trenutno izgubila dva ali tri mesece plodnega tržišča) prodajali nekaj mesecev več; konkurenca mladih svežih vin bi na tak način bila nižja. Premislimo, ali je morda prišel trenutek, ko lahko odločamo za našo bodočnost. Morda je prišel čas, da prenehamo gledati samo na lastne interese.

# TAKŠNI SMO PAČ LJUDJE

## *KJE DOMAČIJE SO NAŠE*

Klemen

Neštetokrat sem šel v brajdo mimo majhne domačije, ki je stala tik pod cesto. Zgrajena je bila v obliki črke L. Neverjetno, kako so se tam odmevali koraki ko si šel mimo, posebno še s težkim zimskim obuvalom. Grušč je kar škripal na beli prašni cesti. Pred tisto domačijo je bilo dvorišče, kjer so se sprehajale kokoši. Zraven vhodnih vrat je večkrat ležal in užival sončne žarke velik tigrasti mucek. Stara, a čista vrata, je odpirala zguljena rumena kljuka iz medenine. V kuhinji je bil zidan štedilnik. Tudi ta je imel vratca in ročice, ki so se svetlikale, saj so vse bile očiščene s »Sidolom«. V kotu pod stropom je visela malo naprej nagnjena podoba »Srca Jezusovega«. Pod njo pa polička trikotne oblike, na kateri je bila majhna steklena vaza, polna cvetja, nabranega na vrtu ali bližnjem travniku. Normalno je ta vaza, ko je bila kupljena, vsebovala kako konzervo. Blizu okna pa je bil radijski sprejemnik. Zadaj je imel vtaknjeno navadno tanko žico, ki se je končala v lončku vode na oknu. Po mnenju gospodinje je taka naprava lepše lovila radijske valove. Ta je pa služil samo za jutranja poročila, nedeljsko glasbo po željah in oddajo »Vera in naš čas«.

V tej domačiji je prebival mož, ki je bil že v letih, in njegova žena. Bil je človek, ki je imel v vasi važno poslanstvo. Razgledan, pošten, spoštljiv slovenski domačin. Njegove velike, kmečke, žuljave roke so znale marsikaj povedati o takratnem trdem vaškem življenju. Prsti, razpokani do krvi, so pričali kako si je moral med okopavanjem trt sliniti roke, da se gladko akacijevo toporišče ni polzelo med delom. Bil je to človek, ki ni imel nobene višje izobrazbe, znal pa je marsikaj povedati in

trezno svetovati. Človek, ki bi se za nobeno ceno ne odpovedal svoji veri, načelom in idealom. Zato je bil od vseh zelo spoštovan. Neštetokrat sem videl njegovo ženo na dvorišču, ko je na nizkem lesenem stolčku čistila redič ali solato za kosilo. Okrog nje pa so tekale kokoši, ki so komaj čakale, da jim je kaj odvrgla. Bili so takrat še tisti časi, ko se je oglasil opoldanski zvon in se je zvonjenje razlilo po vseh dolinah in brajdah. Vsak kristjan si je snel klobuk, se prekrižal in mogoče tudi zmolil angelsko češčenje, počakal, da je odzvonilo in se nato s trudnim korakom odpravil domov na kosilo.

Vseto pa je za današnji čas pametnih telefonov, tablic in računalnikov le staro, nepomembno in dolgočasno obujanje spominov. Sedaj pa tiste domačije ni več. Potomci so jo preuredili in prodali. Tam ni več domačega »brjača«, ni več kokoši, ni več klopce pred vrati. Sedaj sta za hišo dva luksuzna avta. Vse je strogo zaprto in ko greš mimo te nalajata psa, ki te opozorita, da se tam nimaš več kaj ustavljati. Tam ni več domačinov, ni več slišati slovenske glasbe, ni več slovenskega pozdrava, ni več naše navadne slovenske briške domačije in je na žalost nikoli več ne bo. Takih žalostnih primerov pa je vedno več. Do tega nas je pripeljalo današnje nenehno tekanje in iskanje neke udobnosti, iskanje nekih vrednot, ki niso naše. Peljejo nas v razne duševne in telesne težave in stiske. Dan za dnem, leto za letom, nas vodijo v počasno in neustavljivo narodno propadanje in izgubljanje prostora, ki je za nas življenjske važnosti in obstoja. Dobro premislite, ljudje božji.



## V UREDNIŠTVU SMO PREJELI ...



### **OB VISOKEM ŽIVLJENJSKEM JUBILEJU HADRIJANA CORSIJA:**

*Dragi oče **Hadrijan Corsi**,  
za tvoj 80. rojstni dan ti voščimo na mnoga zdrava leta.  
Gospod naj te blagoslovi in te varuje.  
To ti želimo žena in otroci z družinami, posebno vnuki Matija, Ivan, Petra, Franc, Mila in Vida.*

### **V SPOMIN NA POKOJNO IVO GABROVEC VD. GRAUNAR:**

*Do 85. leta starosti je, kolikor je mogla, uživala čim bolj svoje življenje, kot je sama večkrat rekla, tudi za vse tiste trenutke, ki jih ni v mladih letih. Pri 86. letu starosti si je zlomila stegnenico in od takrat naprej je morala večkrat v bolnico zaradi številnih bolezni, ki so jo v naslednjih letih hudo prizadele. Njeno življenje se je popolnoma spremenilo, a tudi če je morala na voziček, je vedno ohranila svoj močan in vesel značaj. Uživala je predvsem z nečaki in dočakala, da je postala kar dvakrat prababica. Zapustila nas je 8. aprila 2020, ko je umrla v goriški bolnišnici, v obdobju koronavirusa, dva tedna pred svojim 92. rojstnim dnevom. Naj počiva v miru.*

Hčerka Nadja

Prilagamo, v dopolnilo, tudi odlomke intervjuja z gospo Ivo, ki smo ga v Števerjanskem vestniku objavili januarja 2008.

*... [Če vam povem prav iskreno, nisem imela lepega življenja, nisem uživala kdo ve kaj veliko dobrot v svojem otroštvu, mladosti ter kot odraslo dekle in žena. Kot otrok sploh nisem imela časa se kaj poigrati, opravljala sem že gospodinjska dela. Pri osmem letu starosti sem varovala in oskrbovala obe svoji mlajši sestri.] ...*

*... [Spoznala sem domačina Lojzeta Graunarja, poročila sva se in v zakonu se je nama rodila hčerka Nadia. Skupaj sva upravljala celih osemnajst let gostilno v Dvoru, kjer sva tudi živela. Oh, koliko sva pregarala! A tudi tokrat sem kaj kmalu poskusila, kako trdo in neizprosno je življenje. Nekega dne se je mož v kleti smrtno ponesrečil in spet sem ostala sama z majhno, trinajstletno hčerko. Z možem sva skupaj žuljavo spravila na noge hišo pri Aščevih, kjer še danes živim.] ...*



**DAROVİ:****Za Števerjanski vestnik darujejo:**

- Zvonko Simčič 100€.
- V spomin na mamo in nono Ivo, Claudio in sinovi, 100€.
- V spomin na mamo Ivo, Nadja Graunar, 100€.

**Za števerjanski pevski zbor darujejo:**

- Ob smrti brata Ivota, družina Florenin Srečko, 50€.

**Za mlade družine v stiski:**

- V spomin na Mariota Miklusa, družina 100€ in MT 40€.
- Namesto cvetja na grob Karmeli Prinčič vd. Terpin, Albina 50€.
- V spomin na mamo Karmelo Prinčič vd. Terpin, otroci 100€ in MT 50€.
- Števerjanci ob Veliki soboti 500€.

- V spomin na mamo Dragico Maraž - Furlan, Loretta 200€.
- V spomin na Ivo Gabrovec vd. Graunar, družina 150€.
- V spomin na Nado Maraž vd. Lango, Srebrničevi 100€.
- Ob krstu Veronike, družina Klanjšček Robert 70€.
- Ob krstu Future, družina Prinčič 250€.

**Za cerkev v Števerjanu:**

- N.N. 100€.

**Za slovenske misijonarje:**

- N.N. Števerjan 50€.
- N.N. Gorica 200€.

**Za Anin sklad Slovenija:**

- N.N.Števerjan 50€.

**SMRTI:****Gabrovec Giovanna (Iva) vd. Graunar**

Rodila se je 21. aprila 1928 v Števerjanu.  
Umrla je 8. aprila 2020 v goriški bolnišnici.  
Pogreb je potekal 11. aprila 2020 v Števerjanu.

**Stanislava Rozic vd. Bregant**

Rodila se je 4. septembra 1914.  
Umrla je 26. maja 2020 v Gorici.  
Pogreb je potekal 29. maja 2020 v Ločniku.

**Marega Ennio**

Rodil se je 11. novembra 1947 v Gradišču ob Soči.  
Umrli je 5. maja 2020 na Jazbinah.  
Pogreb je potekal 7. maja 2020 na Jazbinah.

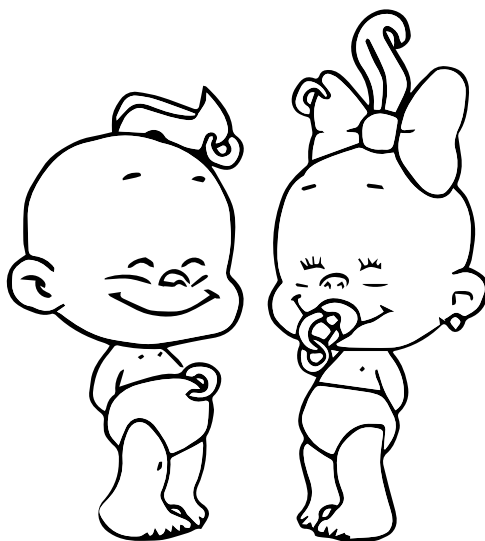
**Marassi Natalina (Nada) vd. Lango**

Rodila se je 19. julija 1940 na Kojskem.  
Umrla je 28. maja 2020 v goriški bolnišnici.  
Pogreb je potekal 1. junija 2020 v Števerjanu.

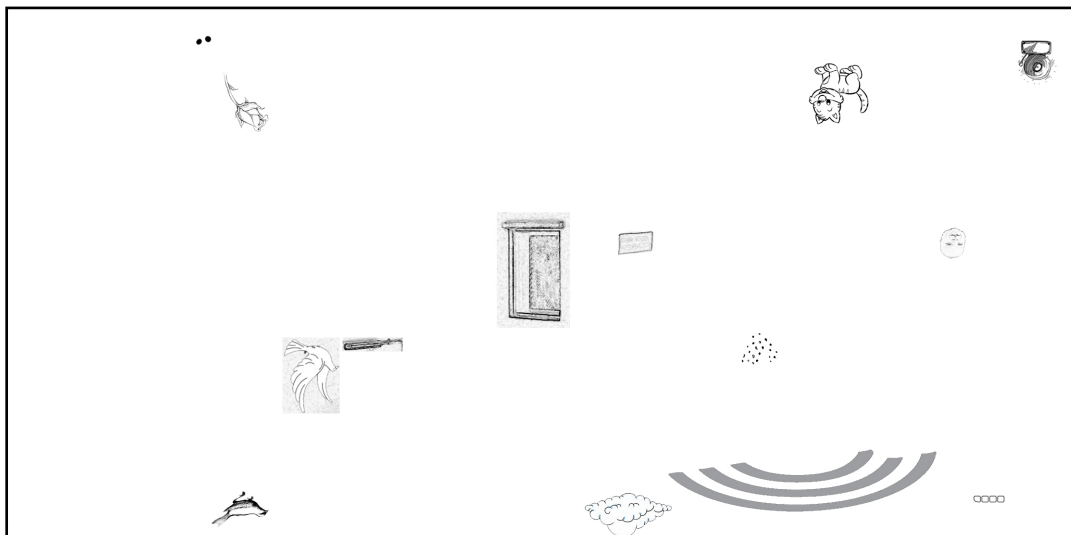
**Zabriszack Liliana vd. Terpin**

Rodila se je 4. septembra 1935 v Vidmu  
Umrla je 10. junija 2020 v Tržiču  
Pogreb je potekal 13. junija 2020 v Števerjanu

V ponedeljek, 11. maja 2020, sta mamica Nikol Dorni in očka Mauro Sussan povila deklico Amelie in dečka Ethan. Dvojčkoma voščimo veliko zdravlja in da bi skupaj zrastle v pridna in srečna otroka! Mamici in očku želimo veliko nepozabnih trenutkov in prespanih noči v objemu nove družinice.



## REŠTEV IGRICE NA ZADNJI STANI



## KUHARSKI RECEPTI

### ***RJAVČKI S ČEŠNJAMI***

Sestavine:

- 175 g masla,
- 200 g temne čokolade,
- 250 g mehkega svetlega rjavega sladkorja,
- 1 žlička vaniljeve arome,
- 85 g moko,
- 50 g kakava v prahu,
- ¼ žličke pecilnega praška,
- 3 velika jajca,
- 200 g češenj, razpolovljenih in izkoščičenih,
- sol,
- maslo za pekač,
- sladka smetana za postrežbo (po želji),
- 12 češenj s peclji za okras (po želji),
- kakav v prahu za posip.

Pečico segrejemo na 180 °C. 12 globokih vdolbin v pekaču za mafine namastimo in vsako vdolbino obložimo z daljšim trakom papirja za peko – z njim bomo rjavčke kasneje lažje vzeli iz vdolbin.

Narezano maslo, 150 g nasekljane čokolade, sladkor in vaniljevo aromo damo v ognjevarno posodo in jo položimo nad kozico, v kateri nežno vre voda. Počasi segrevamo ter občasno premešamo, da se sestavine stopijo. Posodo odstavimo in pustimo, da se nekaj minut ohlaja. Moko, kakav v prahu, pecilni prašek in ščep soli medtem presejemo v večjo skledo.

Toplo čokoladno zmes, stepena jajca, češnje in preostalih 50 g nasekljane čokolade dodamo suhim sestavinam in dobro premešamo. Maso razdelimo po vdolbinah. Pazimo, da vsaka dobi nekaj koščkov češenj. Kolačke pečemo 18 minut oziroma tako dolgo, da se spečejo, toda v sredini naj bodo še vlažni – malo se bodo še pekli med ohlajanjem. V pekaču jih hladimo 30 minut, nato jih damo na rešetko in popolnoma ohladimo. Postrežemo jih s stepeno sladko smetano, posute s kakavom v prahu in okrašene s češnjami. [Kolački teknejo tudi topli.]

### ***MENTOLOVE SLADKORNE PALČKE***

Sestavine:

- nekaj kapljic arome poprove mete,
- 200 g bele sladkorne mase,
- nekaj kapljic rdeče jedilne barve,
- nekaj kapljic zelene jedilne barve.

Sladkorno maso razdelimo na dva dela, da dobimo dvakrat po 100 g mase. Od tega en del razdelimo še na dva dela, da dobimo dva dela po 50 g. Enega pobarvamo z rdečo jedilno barvo, drugega z zeleno, 100 g mase pa ostane bele barve. V vse tri kose mase kanemo še po nekaj kapljic metine arome in dobro pregnetemo.

Belo sladkorno maso razdelimo na dva dela in en del zavijemo v plastično folijo skupaj z zelenim delom (masa se nam tako ne bo posušila) ter shranimo. Drugo polovico bele sladkorne mase z rokami povaljamo, da dobimo tanko kačico. Tako naredimo tudi z rdečo maso. Kačici položimo drugo ob drugo in ju zvijemo, nežno povaljamo med dlanmi, da se združita in dobimo eno samo gladko kačico.

Narežemo jo na 12 cm dolge palčke in vsako na eni strani ukrivimo. Položimo jih na pekač, obložen s papirjem za peko. Tako naredimo tudi z belo in zeleno maso. Palčke pustimo sušiti vsaj en dan in pol do dva dni. Nato jih zavijemo v prozoren papir ali vstavimo v steklen okrasni kozarec.

## ***LEDENE KREMICE Z MALINAMI IN BAZILIKO***

Sestavine:

- 225 g malin,
- 50 g rjavega sladkorja,
- 1,5 dl sladke smetane,
- 1 dl vaniljeve kreme ali pudinga,
- pest listkov bazilike,
- 3 žlice sladkorja v prahu.

Maline razdelimo v 4 keramične modelčke za narastke, jih posipamo s sladkorjem in rahlo potlačimo s hrbtno stranjo žlice. Sladko smetano čvrsto stepemo in ji previdno primešamo vaniljevo kremo ter nasekljano baziliko. Kremno mešanico razporedimo po malinah in jo po vrhu zgladimo. Posodice položimo v zmrzovalnik za 30 minut, da se krema učvrsti, vendar ne strdi. Kremice lahko pustimo v zmrzovalniku do 2 tedna, vendar jih moramo nekaj ur, preden jih postrežemo, nekoliko odtaliti v hladilniku.

Preden kremice postrežemo, jih posipamo s sladkorjem v prahu in sladkor karameliziramo z gorilnikom, počakamo 1 minuto, da se karamel strdi, in takoj postrežemo.







Naš slikar je slikal naš vrtec,  
a je med prvo in drugo sliko naredil  
kar 14 napak. Poišči napake in nato  
**POBARVAJ**





## FESTIVALSKA POBARVANKA ZA OTROKE

